

۳ استان معین خراسان رضوی
در خدمت بدرقه کنندگان رهبر شهید

«کتاب‌شناسی آثار رهبر شهید» به همت سازمان کتابخانه‌ها،
موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی منتشر و رونمایی شد

آقای شهید را در سطور کتاب‌ها بخوانیم

آیا آمریکادر نیم قرن اخیر به تعهدات
رسمی‌اش در برابر ایران پایبند بوده است؟

تاریخچه دبهبه در آوردن!

فرمانده پیشین سنتکام از ضرورت
بازنگری آرایش پایگاه‌های نظامی ایالات
متحده در خاورمیانه می‌گوید

دژهای شیشه‌ای آمریکا در خلیج فارس

روایت زندگی مرضیه آگاهی، معلم
نابینایی که برای رسیدن به کلاس درس
با ناآگاهی و تبعیض جنگید

از آن‌هایی هستیم که می‌گوییم باید بشود

رئیس هیئت مذاکره‌کننده ایران
در تلویزیون بر چه مواردی تکیه کرد؟

۶ نکته قالیباف درباره تفاهم اسلام آباد

نبیه ببری و شیعیان علیه امضای تسلیم بیروت

توافق جدید میان دولت لبنان و رژیم صهیونی
خاطره توافق‌های پرمناقشه گذشته
با میانجی‌گری آمریکایی‌ها را زنده کرد

یادداشت
حسن احمدی فرد

حرمت این هفته را
نگه داریم

یادداشت
مهدی حسن‌زاده

چه چیزی مهم‌تر
از گزارش مذاکرات
برای آنتن سیما؟

شرکت مجتمع فولادی توس حجت سهامی خاص شماره ثبت ۲۱۳۰۱
شناسه ملی ۱۰۳۸۰۲۶۷۹۵۷

بدینوسیله از کلیه سهامداران دعوت میشود تا در جلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده که در ساعت ۱۰ صبح روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۴ در محل قانونی شرکت به آدرس کیلومتر ۲۲ جاده قوچان شهرک صنعتی فناوریهای برتر انتهای صنعت ۵ کد پستی ۹۳۵۵۱۳۳۳۳۳ کارخانه توس حجت تشکیل می‌گردد حضور به هم رسانند

دستور کار جلسه ۱- انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل برای سال
۲- انتخاب روزنامه کثیر الا انتشار
۳- انتخاب اعضاء هیات مدیره
۴- اتخاذ سایر تصمیمات که در صلاحیت مجمع باشد. **هیات مدیره شرکت مجتمع فولادی توس حجت**

فراخوان عمومی مزایده فروش ماشین آلات
(مزایده حضوری)

شهرداری سرایان در نظر دارد به استناد ماده ۱۳ آیین نامه مالی و مصوبه شماره ۱۲۸ مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۰۱ نسبت به فروش تعدادی از ماشین آلات از طریق مزایده در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir اقدام نماید. لذا کلیه شرکت کنندگان می‌توانند در مهلت تعیین شده با مراجعه به سامانه مذکور نسبت به اخذ مدارک شرکت در مناقصه اقدام نمایند.

۱- آخرین مهلت دریافت اسناد مناقصه از سامانه تدارکات دولت تا مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۱ ساعت ۱۹ خواهد بود.
۲- آخرین مهلت ارائه ضمانت نامه و یا فیش شرکت در مزایده تا تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۹ ساعت ۱۹ خواهد بود.
۳- مزایده به صورت حضوری مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۳۰ ساعت ۱۰ صبح به آدرس سرایان، میدان قدس، شهرداری سرایان خواهد بود.

حسین اسماعیلی - شهردار سرایان

آگهی فراخوان دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه معدن خراسان رضوی به شماره ثبت ۷۱۷۲ و شناسه ملی ۱۴۰۱۰۱۷۴۳۶۱

بدین وسیله به اطلاع کلیه اعضاء محترم خانه معدن خراسان رضوی می‌رساند، مجمع عمومی عادی سالیانه در ساعت ۱۹ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۴ با رعایت تشریفات قانونی در محل هلندینگ بازرگانی حافظان سرمایه سرزمین ایرانیان "حسا" واقع در مشهد- بلوار هنرستان- هنرستان ۱- حیاتی ۲- پلاک ۱۹ برگزار خواهد شد. لذا از تمامی اعضای که دارای کارت بازرگانی یا عضویت معتبر از اتاق بازرگانی خراسان رضوی می‌باشند و همچنین عضویت قطعی در خانه معدن خراسان رضوی دارند، جهت شرکت در مجمع دعوت به عمل می‌آید.

دستور جلسه:

۱- ارائه گزارش عملکرد هیات مدیره و بازرس
۲- بررسی و تصویب صورت‌های مالی منتهی به سال ۱۴۰۴
۳- انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل
۴- تعیین حق ورودیه و عضویت
۵- تعیین روزنامه کثیرالانتشار
۶- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه می‌باشد.

هیات مدیره خانه معدن خراسان رضوی

درخواست آگهی‌تون رو بفرستید.
بقیه کارهاش باما
09020037088

مزایده فروش یک واحد آپارتمان مسکونی در مجتمع شمس ۳۷ (سپهر) (نقد و یا تهاتر با مبلغ ۵)

شرکت مسکن و عمران قدس رضوی در نظر دارد

یک قطعه زمین با کاربری مسکونی به مساحت ۲۵۶/۵ متر مربع واقع در بلوار حر نرسیده به خیابان مهریز خیابان بصیرت قطعه ۱۰ بلوک ۱۵۷ را از طریق مزایده عمومی واگذار نماید.

دریافت اسناد:
www.omqo.com
تماس با آقای مهندس نجار
۰۹۱۵۵۹۷۳۸۸۱

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق العاده شرکت نورد جدید طوس به شماره ثبت ۱۱۹۳۳ و شناسه ملی ۱۰۳۸۰۲۷۶۲۸۷

بدین وسیله از کلیه سهامداران شرکت نورد جدید طوس سهامی خاص ثبت شده به شماره ۱۱۹۳۳ دعوت میگردد تا در جلسه مجمع عمومی فوق العاده شرکت فوق که در ساعت ۱۰:۰۰ صبح مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۲ به نشانی مشهد، جاده فریمان، کیلومتر ۴۵ جاده فریمان تشکیل می‌گردد حضور بهم رسانند.

دستور جلسه مجمع عمومی فوق العاده:

۱- اصلاح ماده ۵ اساسنامه جا به جایی تعداد سهام با ارزش ریالی سهام بدون تغییر در سرمایه)
هیئت مدیره شرکت

سفارش آگهی خیلی آسان و راحت
۳۷۰۸۸
سازمان آگهی‌های روزنامه قدس

« آگهی مزایده عمومی »

اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان خراسان رضوی در نظر دارد سه مورد مزایده برداشت و جمع آوری محصولات فرعی مرتعی به همراه احیاء، حفاظت و قرق منطقه را به شرح جدول ذیل و با جزئیات مندرج در اسناد مزایده از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت واگذار نماید.

ردیف	شماره فراخوان	عنوان مزایده
۱	۵۰۰۵۰۰۰۲۰۸۰۰۰۰۰۰۷	برداشت و جمع آوری باریجه، احیاء، حفاظت و قرق منطقه هفت چاه شهرستان چناران
۲	۵۰۰۵۰۰۰۲۰۸۰۰۰۰۰۰۰۰۸	برداشت و جمع آوری آتغوزه، احیاء، حفاظت و قرق منطقه اورتکنند و چرم شهرستان کلات
۳	۵۰۰۵۰۰۰۲۰۸۰۰۰۰۰۰۰۰۹	برداشت و جمع آوری آتغوزه، احیاء، حفاظت و قرق منطقه سرهنگ، نردبان و قروچه (پده و سریشا) شهرستان تربت حیدریه

کلیه مراحل مناقصه و تحویل اسناد تا بازگشایی پاکت ها، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. کلیه متقاضیان شرکت در فراخوان در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت بر خط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر الکترونیکی، اقدام لازم را به عمل آورند.

زمان انتشار در سامانه: ساعت ۱۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۱۰
مهلت دریافت اسناد: تا ساعت ۱۹ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۱۵
مهلت ارسال پاکت های پیشنهاد: تا ساعت ۱۹ روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۵
زمان بازگشایی: ساعت ۹ روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۷
آدرس: مشهد مقدس - بلوار وکیل آباد-نیش وکیل آباد ۳۰- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان خراسان رضوی - امور پیمان ها
تلفن: ۴-۰۴-۲۸۶۸۰۶۸۱-۲۸۶۸۰۶۸۱ داخلی: ۳۴۱ و ۳۴۰

شناسه آگهی ۲۲۱۹۸۸۷

اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان رضوی

« آگهی مزایده - مرحله دوم - نوبت دوم »

شهرداری گلپار به استناد بند یک مصوبه شماره ۴۲۶ شورای محترم اسلامی شهر در نظر دارد مستحقات تجاری خیابان شرعی و عرصه منطقه ویژه را برای مدت دو سال کامل از طریق مزایده عمومی به شماره های ستاد ۵۰۰۵۰۰۲۰۸۰۰۰۰۰۰۱۲۴ و ۵۰۰۵۰۰۲۰۸۰۰۰۰۰۰۱۲۴ با شرایط ذیل به صورت اجاره واگذار نماید. لذا از کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی دعوت بعمل می‌آید جهت دریافت اسناد مزایده و کسب اطلاعات بیشتر به سامانه ستاد ایران به آدرس www.setadiran.ir مراجعه و نسبت به خرید اسناد مزایده و ارائه پیشنهاد خویش در سامانه مذکور در مهلت های تعیین شده اقدام نمایند.

شماره تلفن ۲۸۲۲۳۲۲۲-۵۱-۱۰ داخلی شماره ۱۲۴ و ۱۲۴ آماده پاسخگویی در اوقات اداری در این رابطه می‌باشد.

* مهلت دریافت و خرید اسناد مزایده از سامانه ستاد ایران از تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۱۰ لغایت ۱۴۰۵/۰۴/۱۵ می‌باشد.
* مهلت بازگشایی اسناد مزایده در سامانه ستاد از تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۷ لغایت ۱۴۰۵/۰۴/۲۷ می‌باشد.
* تاریخ بازگشایی پاکت روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۷ ساعت ۱۳:۱۵ در محل ساختمان شهرداری می‌باشد.
* دادن سپرده شرکت در مزایده در قالب ضمانت نامه بانکی یا فیش واریزی نقدی به حساب سپرده شهرداری بر اساس مبلغ مندرج در سامانه و اسناد پیوست گردیده.
* برندگان اول و دوم مزایده هر گاه حاضر به انعقاد قرارداد نشوند سپرده آنان به ترتیب ضبط خواهد شد.
* شهرداری در رد یا قبول هر یک از پیشنهادها مختار است.
* سایر اطلاعات و جزئیات مربوط به معامله در اسناد مزایده مندرج است.

حمید انصاری شهردار گلپار

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای با ارزیابی فشرده (نوبت دوم)

شرکت آب و فاضلاب استان خراسان رضوی در نظر دارد مناقصه عمومی یک مرحله ای با ارزیابی فشرده با موضوعات ذیل از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان مناقصه عمومی، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار فراخوان در سامانه ۱۴۰۵/۰۴/۰۹ باشد. اطلاعات و اسناد و دعوتنامه مناقصه عمومی موضوع فوق الذکر از طریق سامانه ستاد به مناقصه گران ارسال خواهد شد.

ردیف	موضوع مناقصه	شماره فراخوان	مبلغ برآورد کار	میزان تضمین شرکت در مناقصه
۱	طرح آبرسانی روستای عمارت شهرستان قوچان	۲۰۵۰۵۱۰۴۴۶۰۰۰۰۰۰	۱۲۵/۵۲۲/۴۴۴/۴۷۷ ریال (یکصد و پنج میلیارد و پانصد و بیست و دو میلیون و چهارصد و شصت و چهار هزار و چهارصد و بیست و هفت ریال)	۶,۲۷۶/۱۳۳,۲۲۱ ریال (شش میلیارد و دویست و هفتاد و شش میلیون و یکصد و بیست و دو و بیست و یک ریال)

زمان و مهلت اسناد مناقصه:
الف- مهلت دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۴/۱۵
ب- مهلت تحویل پیشنهادها: ۱۴۰۵/۰۴/۲۰
ج- تاریخ بازگشایی پاکت: ۱۴۰۵/۰۴/۳۱

دفتر روابط عمومی و آموزش همگانی شرکت آب و فاضلاب استان خراسان رضوی سایت اینترنتی: www.abfakhorasan.ir

یادداشت

مهدی حسن‌زاده

چه چیزی مهم‌تر از گزارش مذاکرات برای آنتن سیما؟

شامگاه سه‌شنبه پیش خبر مصاحبه تلویزیونی رئیس هیئت مذاکره‌کننده‌کشورمان منتشر و اعلام‌شد قالیباف در گفت‌وگویی تلویزیونی به پرسش‌ها و ابهام‌ها درباره تفاهم اخیر پاسخ می‌دهد. ساعتی بعد گفت‌وگوی ضبط‌شده تلویزیونی وی شروع شد، اما پخش این گفت‌وگو پس از ۵۰ دقیقه و در حالی که فقط حدود ۲۰ دقیقه از آن باقی مانده بود، ناگهان متوقف شد؛ آن‌هم نه در پایان بخشی از گفته‌ها؛ بلکه درست در وسط ادای جمله. مرور ویدئو این گفت‌وگو در سایت تلویویون هم نشان می‌دهد در کمال شگفتی، توقف پخش این گفت‌وگو، درست در وسط جمله قالیباف بوده و حتی تأملی برای اینکه اجازه داده شود جمله‌وی به انتها برسد و پاسخ پرسش مجری به‌طور کامل داده شود. صورت نگرفته؛ اتفاقی که هیچ توضیحی هم از سوی رسانه ملی درباره آن منتشر نشده است.

این روزها که آماده تشییع تاریخی پیکر رهبر شهید انقلاب و ثبت حماسی‌ترین حضور ملی در خیابان‌ها برای بدرقه پیکر آقای شهید و دردانه عزیز ملت ایران هستیم و در شرایطی که پس از جنگی سخت، در مذاکراتی حساس و شرایطی سرنوشت‌ساز در تقابل با آمریکا قرار داریم، طبیعتاً باید سنجیده‌تر عمل کنیم. قطعاً پاسخ‌گویی رسانه‌ای رئیس هیئت مذاکره‌کننده و پاسخ صریح وی به پرسش‌های چالشی مجری، فرصتی مناسب برای شفاف‌سازی و نظارت‌پذیر کردن روند مذاکرات است. رهبر معظم انقلاب نیز در پیام خود درباره تفاهم اخیر ایران و آمریکا اعلام کردند ملت ایران منتظر تحقق شروط گفته شده در تفاهم هستند. شرط نظارت ملی بر تفاهم؛ شنیدن توضیحات رئیس هیئت مذاکره‌کننده و اطلاع از پاسخ‌های وی درباره ابهام‌ها و چالش‌های روند اجرای تفاهم است. اگر مهم‌ترین دغدغه سیاسی مردم در هفته‌های اخیر را اطلاع از روند اجرای تفاهم و تحقق شروط و منافع ایران از این تفاهم بدانیم، واضح است که باید فرصت کافی و فضای مساعد و بدون دخالت‌های غیرمنطقی در روند ارائه توضیحات رئیس هیئت مذاکره‌کننده فراهم شود.

به نظر می‌رسد پس از اتفاقات تلخی مثل ارائه اسناد محرمانه و مکاتبات شورای عالی امنیت ملی و رهبر معظم انقلاب روی آنتن زنده تلویزیون، قطع پخش سخنان غیرزنده (ضبط‌شده) رئیس هیئت مذاکره‌کننده و ناتمام گذاشتن فرایند پاسخ‌گویی وی و همچنین طرح بهانه‌های سستی مثل دو تکه کردن گفت‌وگو به دلیل طولانی بودن آن؛ و پخش بخش دیگر آن در روزهای بعد، پرده دیگری از عملکرد غیرحرفه‌ای و آلوده به اعمال سلیقه در صداوسیما باشد.

روشن است فضای حساس کشور و نیاز افکار عمومی به اطلاع‌رسانی درباره مذاکرات به گونه‌ای است که نباید پارازیت‌های رسانه‌ای به غبارآلود کردن فضای سیاسی و تشدید ابهام در آن بینجامد، بلکه صداوسیما موظف است شرایط کاملاً مناسب و منطقی را برای گزارش دهی درباره مذاکرات ایجاد کند. امید اینکه بساط این گونه اقدام‌های سلیقه‌ای و غیرحرفه‌ای در صدا و سیما برچیده شود.

یادداشت

حسن احمدی‌فرد

حرمت این هفته را نگه داریم

پدر ستون خانه است؛ رکن رکنی که خیمه خانواده را برقرار نگاه می‌دارد. جایگاه پدر، حرمت دارد؛ به‌ویژه آن‌گاه که چشم از جهان فروپوشیده باشد. این آموزه اصیل ایرانی است؛ و ما، ما ایرانی‌ها، با همین آموزه‌های اخلاقی است که یک خانواده شده‌ایم و یک خانواده مانده‌ایم.

حالا پدر این خانواده، از دست رفته است؛ پدر این خانواده شهید شده است و جامعه عزادار ایرانی، حالا که کار جنگ و جهاد و مقاومت و ایستادگی را پرداخته، مجال یافته تا در سوگ پدر مویه کند؛ تا کوس عزا بزند و رخت سیاه بپوشد و خاک مصیبت بر سر کند.

جامعه ایرانی عزادار است؛ مردم از پس هفته‌ها که نمی‌خواستند دشمن، اشکشان را ببیند، حالا می‌خواهند با دست و دلی باز، گریه کنند و آن تن عزیز، آن تن مجروح، آن تن اربا اربا را بر دوش بگیرند، در آغوش بکشند و به خاک بسپارند. این روزهای پیش رو، روزهای عزاست؛ روزهای سوگواری است؛ و سوگ، آن هم سوگ پدر حرمت دارد. کاش سیاستمدان، به حرمت این داغ بزرگی که بر دل‌های مردم نشست، دست‌کم در این روزها، دست از بد اخلاقی‌ها بردارند و نگذارند دل‌های عزیز عزادار، به تیغ تیز آزارهایی از این دست، آزرده شوند.

این درست که گروهی از جمع آن جماعت سیاست پیشه، به‌ویژه در این هفته‌ها از هیچ بی‌اخلاقی‌ای فروگذار نکرده‌واز افشای محرمانه‌ترین پیام‌ها گرفته تا تهمت‌زنی به کارگزاران نظام مقدس، فهرست بلندبالایی از بزهکاری‌های سیاسی را در کارنامه خود فراهم آورده‌اند، اما دست‌کم از دیگر گروه‌های سیاسی توقع می‌رود که حرمت‌شناسی کنند؛ بر این آتش فتنه ندمند و غبار بیشتری از این معرکه برنیانگیزند. مجال برای طرح اینکه کدام عضو کدام شورا، به تصمیمی جمعی، رأی مثبت داده یا نداده؛ در هفته‌های بعد هم فراهم است. می‌توان تفسیر تفاهم‌نامه را و اینکه نگرشی در جامعه به دلیل تجربه، آن را از اساس نفی می‌کند یا نمی‌کند، در مجالی دیگر هم بی‌گرفت. این هفته را بگذاریم این مردم به داغ دلشان بسوزند. این هفته هفته سوگ است. حرمت این هفته را نگه داریم.

فرمانده پیشین سنتکام از ضرورت بازنگری آرایش پایگاه‌های نظامی ایالات متحده در خاورمیانه می‌گوید

دژهای شیشه‌ای آمریکا در خلیج فارس

محسن فاطمی‌نژاد «هیچ فرد عاقلی مقرر فرماندهی سنتکام را تنها ۱۰۰ مایل دورتر از ایران قرار نمی‌دهد»، این جمله ژنرال مک‌کنزی، فرمانده سابق سنتکام (فرماندهی مرکزی آمریکا) که اخیراً در نشست مجازی ایراد شده، آدم را یاد آن حکایت سعدی می‌اندازد که نوشته بود: «هندویی نفت‌اندازی همی آموخت. حکیمی گفت تو را که خانه نیبین است، بازی نه این است». حال‌حاکایت آمریکایی‌ها و مکان‌های استقرارشان در خلیج فارس در برابر توان پهبادی و موشکی جمهوری اسلامی ایران، همین است؛ پایگاه‌ها حکم همان خانه‌های از نی ساخته شده هندوها را دارند و ماجراجویی‌ها و جنگ‌طلبی‌هایشان در منطقه نیز نقش پاشیدن نفتی که در دهان نگه داشته‌اند بر مشعلی که در دست دارند را ایفا می‌کنند. دمیدن بر شعله جنگ، نهایتاً آن‌ها را در این خانه‌های نیبین خواهد سوزاند و موشک‌ها، شیشه‌های بودن این دژها را به آن‌ها یادآور خواهند شد.

همین مسئله، موضوع گزارش جدید نیوزویک است که در

روزشمار جنگ | روز صد و بیست و چهارم

گروه سیاسی | صدوبیست و چهارمین روز تقابل، آغازگر فاز تازه‌ای از مناقشه با عنوان «اجرای تفاهم‌نامه» بود. در حالی که اخبار روزهای گذشته بر اضمای یک تفاهم‌نامه دمو‌صفحه‌ای میان تهران و واشنگتن متمرکز بود، تحولات ۲۴ساعت‌اخیر نشان‌داد گام برداشتن از «توافق کاغذی» به «تعهدات عملی»، مستلزم فرایندی پیچیده‌وزمان‌بر است. حضور هم‌زمان کارگروه‌های فنی ایرانی و آمریکایی در دوحه، بدون برگزاری نشست مستقیم مقامات ارشد، گویای آن است که ایران بر اجرای گام‌به‌گام تعهدات، به‌ویژه در حوزه‌های مالی و امنیتی اصرار دارد و پیش از هر گونه تعامل مستقیم، به دنبال وصول مطالبات خود از واشنگتن است.

■ **عبور از دیپلماسی نمایشی**

مهم‌ترین تحول روز گذشته، آغاز مذاکرات در سطح کارشناسی میان ایران و آمریکا در پایتخت قطر است. به گزارش منابع مطلع، دست‌کم سه کارگروه تخصصی در دوحه مستقر شده‌اند که به ترتیب روی پرونده‌های هسته‌ای، مسائل مالی و بازرگشت‌دارایی‌های مسدودشده و همچنین دیپلماسی مرتبط با اجرای تفاهم‌نامه تمرکز دارند. این ساختار نشان می‌دهد طرفین وارد فاز راستی‌آزمایی عملی و ترجمه مفاد سیاسی به اقدام‌های عینی شده‌اند. نقش میانجی‌گران قطری و پاکستانی در این مرحله، حائز اهمیت است؛ چراکه وظیفه

گزارش

هدایت جاوید |محمدباقر قالیباف، رئیس هیئت مذاکره‌کننده ایران، در برنامه‌ای تلویزیونی، به ارائه نقطه نظرات خود درباره تحولات منطقه، تفاهم اسلام‌آباد و گفت‌وگوهای سونئیس پرداخت که فارغ از حاشیه‌های ایجاد شده بر سر قطع ناگهانی قسمت پایانی مصاحبه، دارای نکات مهمی است که توجه به آن خالی از لطف نیست.

■ **اجرای پله به پله مفاد توافق**

در بخشی از گفت‌وگوی رسانه‌ای، قالیباف اظهار کرد: «ایران حتماً پنج شرط اولیه‌واصلی تفاهم‌نامه را باجدیت دنبال می‌کند. سفری که به زور پخش داشتم نیز با هدف پیگیری اجرای مواد ۱، ۴، ۱۰، ۱۱ و صورت گرفت. برخی تعهدات بلافاصله اجرا شد مانند رفع محاصره دریایی. برخی دیگر مانند عقب‌نشینی نظامیان صهیونیست از لبنان، تثبیت مدیریت ایران تر تنگه هرمز و آزادی پول‌های بلوکه شده باید روند اجرای آن‌ها آغاز شود. بنابراین، آنچه جریان دارد گفت‌وگوبرای هماهنگی و اجرای توافق‌هاست، نه مذاکره بر سر مفاد جدید». با استنتاج از این بخش از اظهارات رئیس هیئت مذاکره‌کننده، می‌توان گفت یکی از تمهیدات مثبت لحاظ شده در توافق اخیر، اجرای گام به گام آن است. در برجام برخلاف طرف مقابل، ایران تعهدات خود را کامل اجرایی و این توافق را به سند امتیازگیری یک‌طرفه غرب تبدیل کرد. در شرایطی که برخی با توجه به تجربه‌های گذشته نسبت به نیت آمریکا در انجام تعهدات ابراز تردید می‌کنند، اجرای پله به پله مفاد توافق که گنرزاهر مرحله،راه‌تثبیت منافع‌کشورمان منوط کرده وگروه،نکته‌سنجی دقیقی است که در سخنان قالیباف دوباره بر آن تأکید می‌شود.

آن اذعان شده حملات گسترده ایران به پایگاه‌های آمریکا در منطقه، پرسش‌های تازه‌ای را درباره آینده حضور نظامی واشنگتن در نزدیکی خلیج فارس ایجاد کرده است؛ تا جایی که برخی فرماندهان پیشین آمریکایی معتقدند زمان بازنگری اساسی در آرایش نیروهای آمریکا در این منطقه فرارسیده است.

نیوزویک در این گزارش به قلم تام اوکانر، نویسنده ارشد حوزه سیاست خارجی و معاون سردبیر بخش امنیت ملی و سیاست خارجی خود، نوشته است که هدف قرار گرفتن مکرر پایگاه‌های آمریکا توسط ایران، تردیدهایی جدی درباره دوام مدل سنتی استقرار پایگاه‌های بزرگ و ثابت نظامی در نزدیکی ایران ایجاد کرده است.

این گزارش می‌نویسد یکی از صداهای برجسته‌ای که خواستار تغییر در نحوه استقرار نیروهای آمریکایی شده، فردی است که تا همین چندسال پیش مسئولیت شبکه گسترده پایگاه‌های واشنگتن در منطقه را بر عهده داشت.

ایران: اجرای پنج بند، پیش شرط هر گام بعدی

آغاز «راستی‌آزمایی» در دوحه

ارائه راهکارهای فنی برای دستیابی به توافق‌های مقدماتی را بر عهده دارند تا در نهایت، برای تصمیم‌گیری به مقامات ارشد دو کشور ارجاع داده شود.

■ **گره اصلی؛ آزادسازی دارایی‌ها و تعهدات لبنان**

ایران در این دور از مذاکرات، موضعی صریح و مبتنی بر اولویت‌های خود اتخاذ کرده است. تهران اعلام کرده تا زمانی که پنج بند کلیدی تفاهم‌نامه به اجرا درنیاید، حاضر به مذاکره درباره سایر موضوعات نیست. در صدر این خواسته‌ها، آزادسازی منابع مالی مسدودشده قرار دارد که رقم آن در قطر حدود ۶میلیارد دلار و در هفت کشور دیگر جهان افزون بر ۱۵۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود. جمهوری اسلامی تأکید دارد این منابع باید در اختیار بانک مرکزی ایران قرار گیرد تا امکان خریدهای بین‌المللی فراهم شود. در کنار این موضوع، اجرای بند مربوط به پایان جنگ در لبنان و خروج نیروهای اسرائیلی از این کشور، به عنوان یکی دیگر از شروط اصلی ایران برای پیشبرد مذاکرات مطرح است. تهران معتقد است رژیم صهیونیستی با ادامه حملات و تلاش برای اشغال مناطق راهبردی در جنوب

■ **تفکری که موشک‌های ایران آن را باطل کرد**

نیوزویک در ادامه گزارش خود آورده مک‌کنزی، پایگاه هوایی العدید قطر که مقرر فرماندهی مرکزی آمریکا در منطقه است را نمونه‌ای از یادگار تفکر قدیمی توصیف کرده؛ آن هم در دوره‌ای که جنگ‌های ترکیبی مدرن ارزش راهبردی پایگاه‌های بزرگ و ثابت را در خاورمیانه، آسیا-اقیانوسیه و اروپا زیر سؤال برده‌اند.

او گفت: «ما باید توانایی جابه‌جایی داشته باشیم، باید بتوانیم درباره مکان واقعی استقرارمان دشمن را دچار خطا کنیم. این موضوع نیازمند مدیریت جدی انتشار سیگنال‌های الکترومغناطیسی، شناخت آنچه در فضا ما را رصد می‌کند و چگونگی مقابله با آن است». به گفته مک‌کنزی، آمریکا باید نه تنها درک پیشرفته‌ای از سامانه‌های نظامی فضایی داشته باشد، بلکه باید بدانند چگونه از انبوه تصاویر ماهواره‌ای تجاری موجود در جهان به نفع خود استفاده کند و مانع بهره‌برداری دشمنان از آن‌ها شود. او افزود: «باید بدانیم و مسلط باشیم که چگونه از این توانایی برای کمک به خودمان و ضربه زدن به دشمنان احتمالی استفاده کنیم. این درس‌ها در هر درگیری و هر نقطه‌ای از جهان کاربرد دارد». در مورد خاورمیانه، مک‌کنزی پیشنهاد کرد اسرائیل یکی از گزینه‌های اصلی برای تمرکز بخشی از تجهیزات ارزشمند نظامی آمریکا باشد؛ زیرا این کشور از شبکه دفاع هوایی قدرتمندی برخوردار است.

اودر عین حال معتقد است آمریکامی‌تواند همچنان سطحی از حضور خود را در برخی نقاط کلیدی خلیج فارس حفظ کند، اما با تمرکز بیشتر بر دفاع ضدموشکی و مقابله با پهپادها، تقویت استحکامات و افزایش همکاری با کشورهای میزبان.

این ژنرال بازنشسته آمریکایی معتقد است چنین تغییری می‌تواند راهبرد فعلی واشنگتن را با شرایط جدید هماهنگ کند؛ چرا که ریشه استقرار پایگاه‌های آمریکا در خلیج فارس به دوران جنگ سرد بازمی‌گردد، زمانی که هدف اصلی، حفاظت از منطقه نفت‌خیز خلیج فارس در برابر تهدید اتحاد جماهیر شوروی بود.

بعدها نیز همین پایگاه‌ها برای عملیات‌های پس از حملات ۱۱ سپتامبر و جنگ‌های ضد ترور ریسم مورد استفاده قرار گرفتند

مک‌کنزی گفت: «آنچه امروز داریم، در واقع محصول تصمیم‌های قدیمی درباره نحوه استقرار نیروهاست. هیچ فرد عاقلی مقرر پیشرو سنتکام را تنها ۱۰۰ مایل دورتر از ایران قرار نمی‌دهد؛ اما این اتفاق افتاد، چون زمانی که این مکان انتخاب شد، ذهن مادرگبر عراق، افغانستان و مسائل دیگری بوده، نه تهدید رو به رشد ایران». او افزود: «پیش‌بینی، قلب خرد است و هر هنگام انتخاب محل مقرر سنتکام، خرد چندانی در کار نبود.»

لبنان، در حال تضعیف تفاهم‌نامه است و آمریکا باید متحد خود را مهار کند. این رویکرد، واشنگتن را در موضعی دشوار میان «تأمین خواسته‌های نظامی تل آویو» و «جلوگیری از فروپاشی تفاهم‌نامه با ایران» قرار داده است.

■ **هرمز؛ میدان آزمون حاکمیت دریایی**

در حوزه امنیت دریایی، تنگه هرمز همچنان به عنوان یکی از محورهای اصلی مناقشه مطرح است. اصرار ایران بر اینکه مدیریت امنیتی و ناوبری در این آبراه، بخشی از حقوق حاکمیتی کشورهای ساحلی است، با خواسته آمریکا مبنی بر «آزادی بی‌قید و شرط ناوبری» در تعارض است. هم‌زمان، اخبار حاکی از آن است که با وجود هشدارهای ایران مبنی بر استفاده از مسیرهای غیرمجاز، ۲۱ کشتی از جمله نفتکش‌ها همچنان از مسیر تعیین شده از سوی عمان برای عبور از تنگه استفاده می‌کنند. این مسیر که با هماهنگی سازمان بین‌المللی در ناوردی اعلام شده، عبور کوتاه‌تر و رایگانی را برای کشتی‌ها فراهم می‌کند. در تازه‌ترین تحول، یک کشتی کانتینری خارجی به دلیل حرکت در خارج از مسیر تعیین شده از سوی ایران، در آب‌های کم‌عمق تنگه هرمز به گل نشسته است. این رویداد، بار دیگر بر ریسک‌پذیری ناوبری در این آبراه حساس و تأکید ایران بر انحصار خود بر مسیرهای عبوری صحه می‌گذارد.

■ **گله از صدا و سیما**

گله از صدا و سیما هم جالب است. در شرایطی که پیش‌تر مسعود پزیشکیان روایت‌های صدا و سیما از شرایط کشور را غیرواقعی خوانده و خواستار بازنگری جدی در رویکرد رسانه ملی شده، رئیس هیئت مذاکره‌کننده نیز نوع پوشش اخبار جاری در تلویزیون را مورد نقد قرار داد و گفت: «اینکه تلویزیون تحولات لبنان را برجسته می‌کند خوب است اما گاهی به این موضوع هم اشاره کند که شرایط لبنان چطور بود و الان چطور شده. خوب است ببینیم شیخ‌نعیم قاسم و مردم لبنان درباره این تفاهم چه می‌گویند و برخی دوستان ما در داخل چه می‌گویند.»

■ **توجه ویژه وی به اقتصاد جامعه**

در نهایت برخلاف برخی نگاه‌های تک‌بعدی که تنها بر طبل جنگ می‌کوبند، اظهارات قالیباف بیانگر توجه ویژه وی به حیطه اقتصادی جامعه است. رئیس مجلس که چندی پیش در نشست اقتصادی با بیان مردم را از فشار اقتصادی نجات داد،» ثابت کرد بحق نگران وضعیت معیشتی مردم است و در مصاحبه نیز این دغدغه را فریاد زد. او که محاصره دریایی آمریکا علیه بنادر ایران را «شدیدترین نوع جنگ» علیه «مردم و نان مردم» خواند در ادامه گفت: «طی چند روز اخیر بیش از ۴۰ میلیون بشکه نفت صادر شده است. این قدرت جمهوری اسلامی است. از آن لذت ببرید، به آن افتخار کنید و پای آن بایستید. باید فشار اقتصادی را از روی دوش مردم برداریم. ما این کار را با عزت انجام دادیم و این سند شکست آمریکاست.»

محسن فاطمی نژاد | توافقی‌نامه جدیدی که در واشنگتن میان سفیران لبنان و اسرائیل به امضا رسید، بیش از آنکه یک سند دیپلماتیک پایان دادن به درگیری‌ها باشد، به باور تحلیلگران مستقل شبیه تله‌ای از پیش طراحی شده است که حاکمیت بیروت را هدف قرار داده است.

این سند که پس از ماه‌ها فشار سیاسی و آرایش دیپلماتیک خاص به امضا رسید، موجی از محکومیت را در میان بازیگران اصلی لبنان برانگیخته است. مسئله اصلی توافقی امضاشده در وزارت خارجه آمریکا، فراتر از غیرواقع‌بینانه بودن و ابهام‌های موجود در مفاد آن، این است که عملاً می‌تواند به جاده‌مصاف‌کن جنگ بعدی ارتش صهیونیستی تبدیل شود؛ جنگی که از همین حالا مسئولیت آن نیز متوجه لبنان خواهد شد.

منتقدان توافقی‌نامه چارچوب معتقدند این توافقی‌نامه با الگوبرداری خطرناک از توافقی ۱۷ می ۱۹۸۳ و همچنین الگوی معاهده اسلو تنظیم شده است؛ معاهده‌هایی که با استفاده از عبارات مبهم و تعهدات قابل تفسیر، زمینه تثبیت شرایط تحمیلی به نفع رژیم صهیونیستی را فراهم کردند. صهیونیست‌ها همواره در بهره‌برداری از خلأهای حقوقی و به تعویق انداختن مسائل اساسی مهارت داشته‌اند؛ به‌گونه‌ای که در نهایت، وضعیت موجود را تثبیت کرده و طرف مقابل را مسئول شکست روند معرفی کنند.

■ فشار واشنگتن برای تغییر معادلات لبنان

در این میان، دونالد ترامپ با پیش انداختن این طرح دیپلماتیک و ایجاد اهرم‌های فشار جدید بر بیروت، به دنبال آن است که چند هدف را همزمان دنبال کند؛ از یک سو جبهه لبنان را مطابق خواست تل آویو مهار کند و از سوی دیگر، از نقض ظاهری تفاهم‌های منطقه‌ای خود با تهران فاصله بگیرد.

بااین حال، تضاد عمیقی میان واقعیت میدانی و متن این سند وجود دارد. حاکمیت لبنان نمی‌تواند بایک تکه کاغذ، ساختار دفاعی و تسلیحاتی مقاومت را که بخشی از دکتترین بازدارندگی در برابر تهدیدهای خارجی تلقی می‌شود، از بین ببرد. از سوی دیگر، ارتش لبنان با وجود کمبود شدید بودجه و وابستگی به کمک‌های مشروط خارجی که خطوط قرمز آن را آمریکا و اسرائیل تعیین می‌کنند، نمی‌تواند به یکباره نقش یک نیروی بازدارنده بزرگ را ایفا کند.

در واقع، واشنگتن و تل آویو از بیروت می‌خواهند در نقطه‌ای رفتار یک دولت مقتدر را نشان دهد که ابزارهای قدرت آن در ضعیف‌ترین وضعیت ممکن قرار دارد؛ یعنی کنترل نیروهایی که توان رویارویی با آن‌ها را ندارد و پذیرش تعهداتی که ضامن اجرای آن‌ها قدرتی است که اساساً احترام چندانی برای حاکمیت لبنان قائل نیست.

■ شکاف سیاسی در بیروت؛ از کاخ بعیدا تا جبهه مخالفان
قابل پیش‌بینی بود که این توافقی‌نامه، ساختار سیاسی لبنان را به دو مسیر کاملاً متضاد تقسیم کرده و شکاف عمیقی در بدنه حاکمیت ایجاد کند. در یک سو، جوزف عون، رئیس‌جمهور لبنان قرار دارد که در کاخ بعیدا تلاش کرده با دعوت از اتحادیه‌ها، نمایندگان و شخصیت‌های سیاسی، یک پشتوانه مردمی و تصویر حمایتی برای توافقی ایجاد کند. این تلاش‌ها در شرایطی صورت می‌گیرد که توافقی مذکور در داخل لبنان تنها با حمایت احزاب «کتاب لبنان»، «القیوات

توافقی جدید میان دولت لبنان و رژیم صهیونی، خاطره توافقی‌های پر مناقشه گذشته با میانجی‌گری آمریکایی‌ها را زنده کرد

نبیه‌بری و شیعیان علیه امضای تسلیم بیروت

■ شروط اسرائیل برای عقب‌نشینی؛ نشانه‌ای از تداوم اشغال

در شرایطی که کاخ بعیدا این سند را یک دستاورد راهبردی برای جدا کردن مسیر لبنان از پرونده‌های منطقه‌ای معرفی می‌کند، مقام‌های تل آویو مواضعی اتخاذ کرده‌اند که دستاورد‌های این توافقی را برای خودشان عالی می‌دانند. بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل با پا گذاشتن در مناطق اشغالی در لبنان اعلام کرده است ارتش این رژیم تا زمان از بین رفتن کامل تهدید حزب‌الله در مناطق مرزی باقی خواهد ماند و بازگشت آوارگان لبنانی را نیز به شرایط امنیتی مورد نظر خود گره زده است.

همچنین یسرائیل کاتس، وزیر جنگ این رژیم، بر تداوم حضور نظامی در مناطق امنیتی لبنان و سوریه تأکید کرده و عقب‌نشینی را مشروط به اقدام‌های مشخص از سوی ارتش لبنان و ایجاد سازوکارهای نظارتی مورد نظر آمریکا دانسته است.

این مواضع نشان می‌دهد منتقدان توافقی آن را نه یک توافق صلح، بلکه یک چارچوب حقوقی قابل استفاده برای فشارهای آینده می‌دانند. بر اساس این نگاه، اگر ارتش لبنان نتواند مقاومت را کنترل کند یا اگر بیروت مسیرهای حقوقی بین‌المللی را دنبال کند، اسرائیل می‌تواند لبنان را به نقض توافقی متهم کرده و از این موضوع برای توجیه اقدام‌های نظامی جدید بهره‌بگیرد.

■ گزینه‌های اسرائیل برای لبنان: مدل کرانه باختری یا غزه
تراژدی اصلی برای لبنان این است که پس از سال‌ها درگیری و تجاوزهای اسرائیل، به‌جای تقویت یک دکتترین دفاعی متکی

اللبنانیه» و برخی جریان‌های نزدیک به سفارت آمریکا مواجه شده‌است.

عون حتی در دیدار با یزید بن فرحان، فرستاده سعودی، از او خواسته است با ولید جنبلاط وارد گفت‌وگو شود و از او بخواهد مواضعی را اتخاذ نکند که همسویا مواضع نبیه‌بری، رئیس پارلمان باشد. در سوی دیگر، نبیه‌بری، رئیس پارلمان لبنان قرار دارد که تلاش می‌کند نیروهای ملی مخالف توافقی را دوباره سازماندهی کرده و جبهه‌ای گسترده در برابر این سند شکل دهد. نشست اخیر بری با جبران باسیل، رئیس جنبش آزاد میهنی لبنان، به بیانیه‌ای قاطع منجر شد که نشان داد این جریان آماده بازخواست دولت درباره توافقی است که به باور منتقدان، تضمین روشنی برای آزادی اراضی اشغالی ارائه نمی‌دهد. شیخ نعیم قاسم، دبیرکل حزب‌الله نیز در آخرین سخنرانی خود این سند را ذلت‌بار و تسلیم‌طلبانه توصیف کرده و آن را در تضاد با حاکمیت لبنان دانسته است.

از منظر حقوقی نیز، برخی ناظران هشدار داده‌اند بندهایی که لبنان را از پیگیری اقدام‌های حقوقی در مجامع بین‌المللی محدود می‌کند، می‌تواند این کشور را در برابر اقدام‌های اسرائیل در موضع ضعف قرار دهد. همچنین از نظر قانون

اساسی لبنان، تصمیم‌های کلان و تعهدات ملی در صلاحیت شورای وزیران قرار دارد و منتقدان معتقدند چنین توافقی‌هایی نمی‌تواند بدون عبور از سازوکارهای قانونی به مرحله اجرا برسد. به همین دلیل، جریان مخالف به رهبری بری تلاش دارد این توافقی را وارد فرایندهای بررسی، کمیته‌های تخصصی و مسیرهای اداری طولانی کند؛ رویکردی که از نگاه آنان، راهی برای جلوگیری از اجرای سریع مفاد آن است.

تعداد قربانیان زلزله در ونزوئلا همچنان در حال افزایش است

کرسس‌های ونزوئلایی سریع‌تر از مأموران نجات

این برج‌ها که در روز حادثه برای دیدار عمویش به ساحل رفته بود، گفت ساختمان‌های پشت سرش و اطرافش در حال فرو ریختن بود. او با پای پیاده و با موتورسیکلت از میان گرد و غبار و دود راهی خانه شد تا خانواده‌اش را پیدا کند، اما پس از پنج ساعت به برج‌های دوقلو رسید و دید که بخش بزرگی از ساختمان فرو ریخته است.

در پایان هفته اول این فاجعه که یکی از بدترین بلاهای طبیعی آمریکای لاتین در سال‌های اخیر توصیف شده، سازمان ملل بیش از ۲ هزار امدادگر را در یک مرکز فرماندهی در ورززشگاه هماهنگ کرده است. نیروهای نظامی آمریکا به بازگشایی فرودگاه بین‌المللی کمک کرده‌اند و یک کشتی جنگی نیروی دریایی آمریکا در ساحل پهلو گرفته است. با این حال، بسیاری از این کمک‌ها پس از بحرانی‌ترین دوره زمانی رسیده‌اند و ساکنان محلی از نبود کمک‌های دولت خود در روزهای اولیه گلایه دارند. کمک‌های مالی آمریکا تاکنون از ۳۰۰ میلیون دلار فراتر رفته است.

اسناد جدیدی که رویترز ادعا کرده به آن‌ها دست یافته نشان می‌دهد

ژنرال‌های چین به سربازان روس آموزش می‌دهند

بر اساس اسناد محرمانه روسی که رویترز ادعا کرده به آن‌ها دست یافته و به تأیید دو مقام اروپایی رسانده، نشان می‌دهد آموزش نظامی پنهان نیروهای روسی توسط چین در سال گذشته به‌صورت شخصی توسط آندری بلوسوف، وزیر دفاع ولادیمیر پوتین تأیید شده و دست‌کم چهار ژنرال روس و چینی مستقیماً در آن نقش داشته‌اند. مقامات اروپایی می‌گویند حضور چنین مقامات بلندی‌پایه‌ای در آموزشی که به جنگ اوکراین مرتبط است، نشان‌دهنده اهمیت همکاری روسیه و چین است که در اروپا نگرانی ایجاد کرده، هرچند پکن وقوع آن را رد کرده است. یک سند طبقه‌بندی‌شده روسی که رویترز دیده، به فرمان داخلی صادر شده توسط بلوسوف، وزیر دفاع در آگوست ۲۰۲۵ اشاره دارد. بر اساس این سند، هیئت‌ای از نیروهای مسلح روسیه برای شرکت در تمرینات آموزشی در تأسیسات ارتش آزادی‌بخش خلق چین به این کشور سفر کردند. یکی از دوره‌های آموزشی – یک دوره سه‌هفته‌ای متمرکز بر حفاظت در برابر تشعشعات، مواد شیمیایی و بیولوژیک – در یک مرکز نظامی در پکن در نوامبر برگزار شده است.

رابرت کیونسکی یکی از اعضای تیم مذاکره‌کننده حزب دموکرات در مجلس نمایندگان، گفت: «نامزدهای شورشی به این احساسات دست می‌زنند و چه پیروز شوند چه بازنده، جهت مسیر حزب ما را نشان می‌دهند». جمهوری خواهان نیز این نامزدهای چپ‌گرا را هدف قرار داده‌اند. پس از پیروزی سه‌نامزد وابسته به سوسیالیست‌های دموکرات در نیویورک، جمهوری خواهان آن‌ها را «ادیکال» و ترامپ آن‌ها را «کمونیست» خواند. در حوزه هشتم کلرادو، یکی از حوزه‌ها نوساتی که می‌تواند کنترل کنگره را تعیین کند، مانی روتینل، نامزد ترقی‌خواه با شکست شانون برد، نامزد میانه‌رو راهی رقابت با گاب ایوانز، نماینده جمهوری خواه فعلی شد. روتینل کارزار خود را بر حمله به رقیب میانه‌رو به‌خاطر عدم مقابله با عملیات‌های مهاجرتی ترامپ متمرکز کرده بود.

خبر

افغانستان در اقدامی تلافی‌جویانه دست به حملات هوایی علیه پاکستان زده است

کابل هم به عملیات پهپادی روی آورد

همزمان با حملات هوایی پاکستان به مناطق مرزی افغانستان که دست‌کم ۲۸ کشته غیرنظامی بر جای گذاشت، طالبان اعلام کردند پایگاه‌های منتسب به داعش را در استان‌های بلوچستان و خیبر پختونخوای پاکستان بمباران هوایی کرده‌اند. اسلام‌آباد نیز می‌گوید چهار پهپاد غیرپیشرفته را در بلوچستان سرنگون کرده است.

درگیری‌های روز سه‌شنبه تازه‌ترین مورد از سلسله تنش‌های میان دو کشور همسایه در جنوب آسیا محسوب می‌شود. صدیق‌الله نصرت، سخنگوی وزارت دفاع افغانستان اعلام کرد نیروی هوایی این کشور حملات را با «دقت بسیار بالا» انجام داده و «تلفات سنگین و خسارت‌های گسترده‌ای» به داعش وارد کرده است. به گفته او، هیچ غیرنظامی در این حملات آسیب ندیده است. در مقابل، ارتش پاکستان در بیانیه‌ای اعلام کرد پهپادها بلافاصله شناسایی و سرنگون شدند. مقام‌های محلی نیز حمله پهپادی را تأیید کردند و گفتند یک پهپاد در نزدیکی یک مدرسه دولتی در سرانان دیده شده و در این حادثه دو نفر زخمی شده‌اند. پاکستان هشدار داده اگر طالبان به اقدام‌های تحریک‌آمیز ادامه دهند، با «پاسخی متناسب» و «پهپای سنگین» مواجه خواهند شد.

افغانستان فاقد جنگنده است، اما بر اساس داده‌های مؤسسه بین‌المللی مطالعات راهبردی لندن، دست کم ۶ فروند هواپیما و ۲۳ فروند بالگرد در اختیار دارد. همچنین نیروهای طالبان به پهپادهایی مجهز هستند که در درگیری‌ها با پاکستان مورد استفاده قرار گرفته‌اند. پاکستان می‌گوید افغانستان به شبه‌نظامیانی پناه داده که برای انجام حملات در خاک پاکستان برنامه‌ریزی می‌کنند، اما طالبان این اتهام را رد می‌کند. درگیری میان افغانستان و پاکستان که زمانی روابط نزدیکی داشتند اما اکنون به رویارویی کشیده شده است، از ابتدای سال صدها قربانی گرفته و تلاش‌های میانجی‌گرانه چین برای کاهش تنش‌ها تاکنون بی‌نتیجه مانده است.

رئیس‌جمهور آمریکا یک سال پس از ورود به کاخ سفید درآمد هنگفتی از رمزارز داشته است

درآمد میلیارد دلاری ترامپ از کریپتو

بر اساس گزارش مالی ۹۰۰ صفحه‌ای ترامپ در سال ۲۰۲۵، او ۶۳۵ میلیون دلار حق امتیاز از میم‌کوین اختصاصی خود (TRUMPS) و بیش از ۵۰۰ میلیون دلار از شرکت رمزارزی ورلد لیبرتی فایننشال که توسط پسرانش تأسیس شده، دریافت کرده است. این در حالی است که ترامپ پیش‌تر بیت‌کوین را «کلابردار» و «فاجعه‌ای در انتظار وقوع» توصیف کرده بود.

گزارش مالی ۹۰۰ صفحه‌ای ترامپ نشان می‌دهد میم‌کوین اختصاصی او تنها چند روز پیش از آغاز به کارش به‌عنوان رئیس‌جمهور عرضه شد و از آن زمان ارزش آن به‌شدت کاهش یافته است. ترامپ همچنین میلیون‌ها دلار دیگر نیز از محل املاک و مستغلات و فروش کالا‌های دارای برند خود بدست آورده است. درآمد ثبت‌شده در تازه‌ترین گزارش مالی او به‌مراتب بیشتر از گزارش سال ۲۰۲۴ است که بیش از ۶۰۰ میلیون دلار اعلام کرده بود.

کاخ سفید هر گونه سود بردن ترامپ از مقام ریاست‌جمهوری را رد کرده و تأکید دارد کسب‌وکارهای او در قالب یک صندوق امانی تحت مدیریت پسرانش قرار گرفته‌اند. آن‌اکلی، معاون سخنگوی کاخ سفید گفت رئیس‌جمهور با افتخار آمریکا را به «پایبخت ارزهای دیجیتال جهان» تبدیل کرده و «نه رئیس‌جمهور و نه خانواده او هرگز در تعارض منافع دخیل نبوده و نخواهند بود». در برابر گزارش مالی ۹۰۰ صفحه‌ای ترامپ، گزارش مالی جوبایدن تنها ۱۱ صفحه بود.

کانادایی‌ها در دوره رئیس‌جمهور جدید آمریکا غرور ملی بیشتری دارند

پایان ۴۰ سال افول میهن‌پرستی

نظرسنجی جدید نشان می‌دهد میهن‌دوستی در کانادا که طی چهار دهه در حال افول بود، با بازگشت ترامپ به کاخ سفید جان تازه‌ای گرفته است.

در آستانه روز ملی کانادا، شهروندان این کشور احساس تازه‌ای از غرور ملی را تجربه می‌کنند؛ روندی که معکوس‌کننده یک روند دست‌کم ۴۰ ساله از افول است. تنها چیزی که لازم بود، یک همسایه غیرقابل پیش‌بینی و تهاجمی بود که تهدیدهای حاکمیتی و جنگ تجاری‌اش تأثیری ماندگار بر جای گذاشت.

نظرسنجی جدید پالتیکو از ۶ کشور نشان می‌دهد کانادا در حال بازاندیشی جدی‌ای خود در صحنه جهانی و رابطه‌اش با آمریکایی‌هاست. در حالی که اروپایی‌ها با شک و تردید به‌به‌هتراز درآوردن پرچم می‌نگرند، کانادایی‌های مغرور خود را در برگ پرچم افرا می‌پیچند. کانادایی‌ها در پاسخ به پرسش‌های مختلف، سطوح بسیار بالاتری از غرور ملی و میهن‌دوستی را نسبت به پاسخ‌دهندگان در بریتانیا، فرانسه، آلمان و اسپانیا گزارش کرده‌اند. ژان کرتین، نخست‌وزیر اسبق کانادا، بارها به شوخی گفته باید دونالد ترامپ را برای اتحاد مردم در شمال مرز، نامزد دریافت نشان کانادا کرد. نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد غرور ملی کانادا که در دسامبر ۲۰۲۴ به ۳۴ درصد رسیده بود، در اوایل ۲۰۲۵ به ۴۴ درصد جهش کرده است. ۴۶ درصد از پاسخ‌دهندگان ارزش‌ها و سبک زندگی، ۴۲ درصد چشم‌انداز طبیعی، ۳۸ درصد مردم و ۳۷ درصد سیستم بهداشت و درمان را منبع افتخار ملی دانسته‌اند.

فراخبر

در شب انتخابات مقدماتی کلرادو، بهمنی از آرای ضدساختار شکن سراسر ایالت‌ارافرا گرفت. نامزدهایی که خود را مبارز علیه ساختار قدیمی حزب دموکرات معرفی می‌کردند، به پیروزی‌های چشمگیری دست یافتند؛ واضح‌ترین نشانه‌ای که خشم پایگاه حزب از رهبران‌شان بسیار فراتر از نیویورک رفته است.

پس از پیروزی‌های شگفت‌انگیز در انتخابات مقدماتی دموکرات‌ها در مین و نیویورک، اکنون نوبت به کلرادو رسیده است. دونماینده مستقر دموکرات در این ایالت با همان موج احساسات مترقی و ضدساختار شکن مواجه شده‌اند که دو تن از همکارانشان را در نیویورک از صحنه خارج و جانت میلز، فرماندار محبوب مین را وادار به خروج از رقابت‌های سناتوری کرد.

دایانادی گت‌شصت و هشت ساله، عضو گروه ترقی‌خواه کنگره که از سال ۱۹۹۶ کرسی حوزه انتخابیه دنور را در اختیار داشت، با چالش‌ای از چپ توسط ملات

آیا آمریکا در نیم قرن اخیر به تعهدات رسمی اش در برابر ایران پایبند بوده است؟

تاریخچه دبه درآوردن!

جواد نوائیان رودسری | تاریخ روابط ایران و آمریکا، نمایی از تقابل راهبردی و الگوی تکرارشونده‌ای از بدعهدی‌های ایالات متحده است؛ از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ خورشیدی علیه دولت دکتر مصدق تا خروج یک‌جانبه از برجام در سال ۱۳۹۷ خورشیدی و جنگ‌های اخیر. آمریکا همواره منافع کوتاه‌مدت و بلندمدت خود را بر تعهدات بین‌المللی و روابط پایدار ترجیح داده‌است. آن‌ها به تازگی و در تفاهم‌نامه موسوم به «اسلام‌آباد» با ایران بر سر تداوم گفت‌وگوهای منجر به صلحی پایدار در منطقه به توافق رسیدند؛ اما در هفته‌های بعد از امضای توافق‌نامه، بارها و بارها شاهد نقش آشکار تعهدات و دبه درآوردن‌های ایالات متحده بوده‌ایم. پرسش تاریخی اینجاست که آیا روند چنین اقدام‌هایی از سوی واشنگتن، مربوط به دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ است یا آمریکایی‌ها به شیوه «دبه درآوردن» به‌عنوان یک ابزار کارآمد برای تثبیت منافع و استیصال حریف در میدان دیپلماسی و جنگ تکیه می‌کنند و اصولاً، بر اساس نوعی دکترین سیاسی و سنتی، عمل به تعهدات را ضروری نمی‌دانند؟ کشف این مسئله، با مرور تاریخ ممکن است؛ تاریخ نیم قرن اخیر و روند تحولات و اتفاقاتی که میان ایران و آمریکا بر سر موضوعات گوناگون رخ داد. در این گزارش به بررسی روند وقایع مرتبط با موضوع بحث می‌پردازیم.

■ بازگشت به ریشه‌های تاریخی بی‌اعتمادی

برای درک «تاریخ دبه درآوردن» آمریکا در قبال ایران، باید به نقطه‌عطفی بازگشت که کل مسیر روابط دو کشور را تغییر داد؛ کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ خورشیدی (آگوست ۱۹۵۳ میلادی). در آن سال، دولت منتخب دکتر محمد مصدق که صنعت نفت ایران را ملی کرده بود، با توطئه‌ای مشترک از سوی سازمان‌های اطلاعاتی آمریکا (سیا) و بریتانیا (ام‌ای ۶) سرنگون شد و محمدرضا پهلوی، با حمایت واشنگتن به قدرت بازگشت. فروز گرسگ، استاد روابط بین‌الملل در دانشکده اقتصاد لندن در کتاب خود با عنوان «واقعاً چه اشتباهی رخ داد؟» (What Really Went Wrong?) استدلال می‌کند که این مداخله، نقطه شروع «امپراتوری غیررسمی» آمریکا در خاورمیانه و جایگزینی این کشور به جای استعمار کلاسیک اروپایی بود؛ مداخله‌ای که آینده سیاسی منطقه را به سوی استبداد و نظامی‌گری سوق داد.

این کودتا نخستین و شاید مهم‌ترین «دبه درآوردن» آمریکا در قبال ایران بود؛ چراکه نه تنها به یک نهضت مردمی و دموکراتیک خیانت کرد؛ بلکه زمینه‌ساز ۲۵ سال حکومت استبدادی و دیکتاتوری شد که با سرکوب مخالفان و وابستگی کامل به واشنگتن همراه بود؛ آمریکایی‌ها پیش از آن به دکتر مصدق قول‌هایی برای همکاری داده بودند تا او بتواند در قبال انگلیسی‌ها و اکنش قدرتمندانه‌تری بگیرد و ایران را از دام تحریم‌های لندن نجات دهد؛ اما یانکی‌ها به قول و تعهدشان پایبند نماندند و کار دولت ملی به جاهی باریک کشید.

■ موافقت‌نامه الجزایر: عمیق‌تر شدن گسل بی‌اعتمادی

انقلاب اسلامی در بهمن ۱۳۵۷، گسل عمیقی در روابط دو کشور ایجاد کرد. تسخیر لانه جاسوسی آمریکا در ۱۳ آبان ۱۳۵۸ خورشیدی، زمینه‌ساز مذاکراتی شد که به «موافقت‌نامه الجزایر» در ۱۹ ژانویه ۱۹۸۱ میلادی انجامید؛ اما این توافق که شاید می‌توانست نقطه آغاز اعتمادسازی باشد، خود به یکی از مصادیق بارز بدعهدی آمریکا تبدیل شد. موافقت‌نامه الجزایر شامل تعهدات روشنی از سوی واشنگتن بود؛ آزادسازی دارایی‌های بلوکه‌شده ایران، پایان دادن به تمام اقدام‌های حقوقی علیه ایران در

دادگاه‌های آمریکا و مهم‌تر از همه، تعهد به عدم مداخله مستقیم یا غیرمستقیم در امور داخلی ایران؛ اما تاریخ نشان می‌دهد آمریکا هرگز به این تعهدات پایبند نبوده است. بر اساس گزارش‌های منتشرشده، از همان سال‌های ابتدایی پس از امضای توافق، سیا از طریق جبهه‌های مختلف به مداخله در امور ایران ادامه داد. به‌عنوان نمونه، واشنگتن از سال ۱۹۸۲ میلادی ماهانه ۱۰۰ هزار دلار به گروهی در پاریس به نام «جبهه آزادی‌بخش ایران» به رهبری علی امینی (نخست‌وزیر دوران شاه) پرداخت و همچنین از دو گروه شبه‌نظامی مستقر در ترکیه؛ از جمله گروهی به سرکردگی بهرام آریانا، ارتشبد فراری حمایت می‌کرد. موافقت‌نامه الجزایر همچنین شامل بندی بود که آمریکا متعهد می‌شد تمام تحریم‌های تجاری علیه ایران را لغو کند. با این حال، نه تنها تحریم‌ها لغو نشد؛ بلکه در دهه‌های بعد با شدت بیشتری ادامه یافت. «ثریا سپهپور» (اولریش)، محقق مسائل ایران در آمریکا در تحلیلی به صراحت اعلام می‌کند «تعهد آمریکا در موافقت‌نامه الجزایر هیچ ارزشی نداشت و این کشور از همان ابتدا آن را نقض کرد» و به دیگر سخن «دبه درآورد».

■ جنگ تحمیلی: نماد برجسته‌بدعهدی

یکی از آشکارترین نمونه‌های بدعهدی آمریکا، حمایت گسترده واشنگتن از رژیم بعثی عراق در جنگ هشت ساله (۱۹۸۸-۱۹۸۰ میلادی) بود. اگرچه آمریکا رسماً اعلام بی‌طرفی کرد؛ اما مدارک و اسناد نشان می‌دهد این بی‌طرفی هرگز رعایت نشد و واشنگتن به تعهداتش کوچک‌ترین پایبندی نداشت. امروزه با اطلاعات دقیق و غیر قابل انکار می‌دانیم آمریکا اطلاعات ماهواره‌ای و داده‌های میدانی را در اختیار ارتش صدام قرار می‌داد تا موقعیت نیروهای ایرانی را شناسایی کند. از سوی دیگر، با وجود استفاده گسترده صدام از سلاح‌های شیمیایی علیه نظامیان و غیرنظامیان ایرانی، وزارت خارجه آمریکا اعلام کرد «منی‌خواهد با توجه به این مسئله، باعث سود بردن ایران از خبر جنایات صدام شود». شهر سردشت در غرب ایران و همچنین حلبچه در عراق، نمونه‌های بارز این جنایت بودند که با سکوت راهبردی آمریکا امکان اجرا یافتند. در چند دهه بعد، هزاران ایرانی همچنان از عوارض مزمن ریوی و کبدی ناشی از این حملات رنج می‌برند.

آمریکا ظاهراً و حتی در اطلاعیه‌های رسمی و ذیل تعهدات بین‌المللی، فروش سلاح به عراق را تحریم کرده بود؛ اما تجهیزات نظامی و قطعات یدکی از طریق کشورهای ثالث به صدام می‌رسید و مقامات آمریکایی این روند را تسهیل می‌کردند. «فواز جرجس» (استاد لبنانی‌الاصول دانشگاه لندن) این رویکرد را در چارچوب «امپراتوری غیررسمی» آمریکا تحلیل می‌کند که در آن، تضمین دسترسی به نفت و مهار نفوذ شوروی، بر هرگونه تعهد بین‌المللی یا اصول انسانی اولویت داشت.

■ حمله به هواپیمای مسافربری: جنایتی بدون عنرخواهی
روز ۱۴ تیر ۱۳۶۷ خورشیدی (۳ جولای ۱۹۸۸ میلادی) ناو جنگی آمریکا «یواس‌اس وینسنس» در آب‌های خلیج فارس، هواپیمای مسافربری ایران ایر (پرواز شماره ۶۵۵) را با موشک سرنگون کرد. تمامی ۲۹۰ سرنشین این هواپیما؛ از جمله ۶۶ کودک جان باختند. نکته قابل تأمل، واکنش آمریکا به این فاجعه بود. واشنگتن ابتدا وقوع حادثه را انکار کرد. سپس آن را یک «اشتباه تأسفیبار» نامید و هرگز عذرخواهی رسمی نکرد. در اوج گستاخی، به خدمه ناو وینسنس برای این اقدام مدال نظامی اعطا شد.

این رفتار که در تضاد کامل با تعهدات بین‌المللی و حتی اصول انسانی اولیه بود، الگوی رفتاری آمریکا را در مواجهه با بحران‌های ناشی از اقدام‌های خودش به خوبی نمایان می‌کرد. در نهایت و پس از سال‌ها، واشنگتن در سال ۱۹۹۶ میلادی (۱۳۷۵ خورشیدی) زمانی که از موج رسانه‌ای خبر به نحو کاملاً مؤثری کاسته شده بود و به دنبال پیگیری‌های مداوم ایران در محاکم بین‌المللی، حاضر شد مبلغی را به‌عنوان غرامت بپردازد؛ اما این غرامت مالی هرگز نتوانست جای خالی اعتماد و عدالت را پر کند.

■ قرارداد نفتی با «کونوکو»: دبه درآوردن در عرصه اقتصاد
در سال ۱۳۷۲ خورشیدی، ایران با شرکت نفتی آمریکایی «کونوکو» برای توسعه میدان گازی «اسفند» در نزدیکی جزیره «سیری» (واقع در خلیج فارس) به توافق رسید. این نخستین بار پس از پیروزی انقلاب اسلامی بود که به یک شرکت آمریکایی اجازه فعالیت و سرمایه‌گذاری در صنایع ایران را می‌دادند. به باور برخی، این قرارداد می‌توانست نقطه آغاز همکاری‌های اقتصادی ایران با شرکت‌های بزرگ آمریکایی باشد؛ یعنی مقدمه‌احیای نوعی اعتمادبرای روابط آینده؛ اما دولت کلینتون با اعمال فشار سیاسی و تهدید به تحریم، «کونوکو» را مجبور به کناره‌گیری از این پروژه کرد تا «دبه درآوردن» آمریکایی‌ها به عرصه اقتصاد هم کشیده شود. این اقدام، نمونه‌ای از کاربرد «قدرت نرم» و «تهدید تحریم» برای نابود کردن فرصت‌های اقتصادی ایران بود. در حالی که واشنگتن به ظاهر خودش را مدعی تعهد به اصول بازار آزاد و رقابت اقتصادی می‌دانست، با دخالت مستقیم در یک قرارداد تجاری مشروع، نشان داد برای منافع سیاسی و امنیتی حتی حاضر است اصول بدیهی مورد تأکید خودش را هم نادیده بگیرد. این رویکرد، بعدها با شدت بیشتری در قالب تحریم‌های ثانویه (که شرکت‌های ثالث را نیز هدف قرار می‌داد) ادامه یافت و بسیاری از سرمایه‌گذاران خارجی را از ورود به بازار ایران منصرف کرد.

■ برجام: توافقی که به هیچ گرفته شد

یکی از مهم‌ترین نمونه‌های بدعهدی آمریکا نسبت به ایران در نیم‌قرن اخیر، خروج یک‌جانبه دونالد ترامپ از برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) در ماه می سال ۲۰۱۸ میلادی بود که در ابتدای این نوشتار به آن اشاره کردیم. برجام که پس از دو سال مذاکره فشرده در سال ۲۰۱۵ میلادی میان ایران و گروه ۵+۱ (آمریکا، روسیه، چین، فرانسه، انگلیس و آلمان) امضا شد، محدودیت‌های بی‌سابقه‌ای بر برنامه هسته‌ای ایران اعمال می‌کرد و در ازای آن، تحریم‌های اقتصادی علیه تهران لغو می‌شد. نکته کلیدی در شکل گرفتن و امضای برجام، تأییدیه‌های پرشمار آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در مورد پایبندی کامل ایران به تعهداتش بود. با وجود این تأییدیه‌ها، ترامپ بدون هیچ مدرکی دال بر نقض برجام از سوی ایران، از این توافق خارج شد و سیاست «فشار حداکثری» را در پیش گرفت. این اقدام که توسط بسیاری از تحلیلگران و حتی متحدان اروپایی آمریکا محکوم شد، نشان داد هرگونه توافق با واشنگتن، در معرض نابودی بر اساس یک تصمیم‌گیری کاملاً سیاسی و فاقد معیارهای عینی است و در واقع آمریکایی‌ها هر لحظه آماده «دبه درآوردن» هستند. واشنگتن نه فقط در عرصه سیاسی و اقتصادی دست به رفتارهای وقیحانه زد؛ بلکه ترور دانشمندان هسته‌ای و مقامات سیاسی و نظامی ایران را با وجود عهدنامه‌های بین‌المللی در دستور کار قرار داد و نوعی ترور بسم دولتی را علیه ایران سازماندهی کرد. این اقدام‌ها با همکاری رژیم صهیونیستی و برخی کشورهای منطقه سازماندهی شد. آن‌ها ده‌ها دانشمند هسته‌ای ایران را ترور کردند

و در اقدامی وحشیانه، سپهبد قاسم سلیمانی را که نقشی کلیدی در نابودی عملیات داعش داشت، هدف قرار دادند و به شهادت رساندند. ترامپ بعدها مدعی شد که شهید سلیمانی در حال طراحی حمله‌ای علیه آمریکایی‌ها بود؛ ادعای مضحک و احمقانه‌ای که چون دیگر ادعاهای ترامپ از سوی هیچ کدام از مراجع حقوقی جهان جدی گرفته نشد و واشنگتن مانند دیگر جنایتش، برای آن دلیل و سندی ارائه نکرد. نمونه‌ای از این اقدام را می‌توان در ترور ناجوانمردانه شهید محسن فخری‌زاده، دانشمند برجسته ایرانی هم دید.

علاوه بر بدعهدی‌های سیاسی و نظامی، تحریم‌های اقتصادی یکی از ابزارهای مهم «دبه درآوردن» در برابر تعهدات بین‌المللی واشنگتن بوده است. این تحریم‌ها که به ویژه از سال ۲۰۱۰ میلادی با تصویب قوانین جامع تحریم شدت گرفت، حیات و زندگی مردم ایران را هدف قرار داده بود؛ به ویژه ممنوعیت ورود داروهای خاص به ایران به دلیل تحریم‌های گسترده موجب اذیت و آزار جمع زیادی از شهروندان ایرانی شد و آمریکایی‌ها هرگز به این جنایت آشکار اعتنایی نکردند و با بی‌تفاوتی از کنار آن گذشتند.

■ پایان‌نامه

تاریخ روابط ایران و آمریکا یک رتود ۷۰ ساله از «دبه‌کردن» و بدعهدی است که در سه سطح قابل تحلیل است:

سطح نخست- مداخله مستقیم و تلاش برای سرنگونی دولت‌ها: از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ خورشیدی که نشان داد آمریکا حتی به یک دموکراسی نوپا و یک دولت منتخب هم رحم نمی‌کند، تا حمایت از تجزیه طلبان، تلاش برای تغییر حکومت از طریق تحریم‌ها و جنگ نیابتی و مستقیم.

سطح دوم - نقض توافقات و سوءاستفاده از دیپلماسی: موافقت‌نامه الجزایر که نقض فاحش آن در چهار دهه ادامه یافت، برجام که با یک تصمیم سیاسی یک‌طرفه نابود شد و مذاکراتی که هرگز به نتیجه نرسیدند، هگی نشان می‌دهند آمریکا دیپلماسی را به‌عنوان «ابزاری برای خرید زمان و اعمال فشار» می‌بیند، نه راهی برای حل اختلافات.

سطح سوم - تحریم و جنگ اقتصادی علیه غیرنظامیان: تحریم‌هایی که نه تنها اقتصاد را هدف

قرار داد؛ بلکه جان هزاران بیمار و شهروند عادی را به خطر انداخت و به نوعی «جنگ اقتصادی تمام‌عیار» تبدیل شد که هیچ مرز اخلاقی و انسانی را رعایت نمی‌کرد.

در نهایت باید گفت الگوی رفتاری آمریکا در قبال ایران که ما از آن با عنوان «دبه درآوردن» یاد کردیم، نه یک استثنا؛ بلکه قاعده‌ای ثابت است که ریشه در رویکردهای «امپریالیستی» واشنگتن دارد. «فواز جرجس» چنان‌که اشاره کردیم، این رفتار را در قالب «امپراتوری غیررسمی» تبیین می‌کند که در آن آمریکا با هر بهانه‌ای، در امور داخلی ملت‌ها دخالت می‌کند و تعهدات بین‌المللی را فقط تا جایی رعایت می‌کند که با منافع راهبردی اش همخوانی داشته باشد.

برای ایران درک «تاریخ دبه‌کردن» به معنای رد دیپلماسی نیست؛ بلکه به معنای دیپلماسی هوشمندانه و مبتنی بر «هزینه-فایده» است. ایران باید بداند که اعتماد کورکورانه به واشنگتن، نه تنها بی‌نتیجه؛ بلکه خطرناک است. هرگونه توافقی باید به گونه‌ای طراحی شود که یا دارای ضمانت‌های اجرایی قابل قبول باشد (که با توجه به سابقه آمریکا بسیار دشوار است) و یا منافع آن چنان ملموس باشد که خروج از آن برای آمریکا هزینه‌های سنگین به بار آورد؛ در غیر این صورت «دبه» جدیدی در راه خواهد بود.

تاریخ

گزارش تاریخی

امپراتوری عثمانی؛

مغلوب تاکتیک «گوسفندی»!

نوائیان | نادرشاه را ناپلئون شرق لقب داده‌اند؛ هر چند به عقیده نگارنده این سطور باید ناپلئون را نادرشاه غرب بنامیم. نادر در امور لشکرکشی، نابغه دوران بودو رفتن‌دهای بی‌مانندش، از تهدیدهای جدی، فرصت‌های طلایی می‌ساخت و پیروزی را برای ایرانیان به ارمانگ می‌آورد. ذهن خلاق جهانگشای ایرانی آن‌قدر دقیق کار می‌کرد که دشمنان حتی هنگامی که به‌شماره، چند برابر سپاه ایران بودند، از قدرت او و سربازانش بیم داشتند. نمونه معروف پیروزی‌های وی را که با نبوغ و خلاقیت نظامی بدست آمد، می‌توان در نبرد معروف کرنال و تصرف شهر دهلی یافت؛ ماجرابی که داستان آن را بارها شنیده‌اید.

■ ویژگی‌های سردار نامی

نادر در طراحی نقشه‌هایش دقیق و در اجرای آن‌ها سریع عمل می‌کرد، مراقب سربازانش بود و آن‌ها را بی‌دلیل وارد جدالی خطرناک نمی‌کرد. کم‌پیش می‌آمد که او در نبردی غافلگیر شود. نادرشاه، دشمن را حتی اگر در حقیر بودنش تردیدی نبود، دست‌کم نمی‌گرفت. حافظه‌ای عجیب داشت، آن‌گونه که بسیاری از سربازانش را به نام می‌شناخت، در خوردن و آشامیدن افراط نمی‌کرد و گاه پیش می‌آمد که برای رفع گرسنگی به چند نخود بوده‌ده که در جیب داشت، اکتفا می‌کرد. جمیع این صفات، از او سرداری قابل اعتماد ساخته بود که سربازانش، فدایی او بودند و همه دستورهایش را موبه‌مو اجرا می‌کردند. در نوشتار امروز، می‌خواهیم به یکی از نقشه‌های نظامی بی‌نقص نادرشاه بپردازیم؛ نقشه‌ای که موجب شد شکست حتمی ایرانیان به پیروزی بدل شود؛ نقشه‌ای که شاید کمتر از آن شنیده‌باشید، با ما همراه شوید.

■ ضرب‌شست ایرانیان به عثمانی‌ها در «مراذبه»

تخاصم مرزی میان ایران و عثمانی از دوره صفویه آغاز شد و به انعقاد چند قرارداد؛ مانند صلح آماسیه و اسلامبول انجامید؛ اما این قراردادها پایدار نماند. عثمانی‌ها هم‌زمان باضعف و اضمحلال صفویه، به‌بهانه تقابل با پترول، تزار روسیه که به‌سواحل جنوبی دریای خزر و ایالت آباد آذربایجان چشم‌داشت، وارد خاک ایران شدند و تا حدود همدان را اشغال کردند. این در حالی بود که با هجوم افغان‌ها به سفدهان و خاتمه حکومت دودمان صفوی، عملاً هیچ مدافعی بر سر راه اشغالگران نبود. در چنین شرایطی، نادرقلی افشار در صحنه سیاسی و نظامی ایران ظاهر شد و دشمنان را به پشت مرزهای عهد صفویه راند. هرچند نادرشاه ترجیح می‌داد به جای مخاصمه با عثمانی‌ها، از طریق دیپلماسی مشکل را حل‌کند و پیسوده با همسایه‌های شرقی که هزاران کیلومتر مرز مشترک زمینی با ایران داشت، درگیر نشود؛ اما وقتی شرایط ایجاب می‌کرد، از رودرویی با عثمانی‌ها بیایی نداشت. رزق ۲۹۰۳ خرداد سال ۱۱۱۴، نیروی ۱۴هزار نفره نادرشاه در مراذبه؛ جایی در شمال رود ارس با نیروی ۸۰ هزار نفره عثمانی‌ها به‌فرماندهی کوبرلو پاشا، رهبرمشد. نادر با تاکتیک‌های جنگی خود، تویخانه قدرتمند عثمانی را از کار انداخت و چابک‌سواران ایرانی، ضرب‌شستی سنگین به دشمن نشان دادند. کوبرلو پاشا، فرمانده عثمانی‌ها در هجوم سراسری ارتش ایران کشته‌شده عثمانی‌ها با ۴۰۰ هزار کشته، میدان‌نبرد ارتک کردند و ۳۲ توپ قدرتمند خود را از دست دادند.

■ تعقیب دردرساز دشمن

نادرشاه که شریار ایرانی را تعقیب مساعدمی‌دید، به‌محابه تعقیب عثمانی‌ها پرداخت؛ اما به‌دلیل آنکه نیروی کافی به‌همراه نداشت، نتوانست از پس آن‌ها برآید و به ناچار به سمت بغداد عقب‌نشست. این عقب‌نشینی، عثمانی‌ها را که از شکست مفتضحانه مراذبه سخت‌سرخورده بودند، جری کرد و به این ترتیب، جهانگشای ایرانی در نزدیک بغداد، در محاصره نیروهای عثمانی گیر افتاد. هرچند این محاصره هنوز کامل نشده بود؛ اما نادرشاه می‌دانست که غفلت موجب پشیمانی است. او باید مسیری از میان قشون عثمانی بازی می‌کرد و نیروهایش را به‌پشت محدوده محاصره می‌برد تا راهی برای ضربه‌زدن به آن‌ها و سپس تجدید قوا در نواحی کرمانشاه بیابد. سرداران نادر حیران بودند که با ۶ هزار نیرو چوکنه می‌توان سپاهیان چندده‌هزار نفری عثمانی را شکافت و مغری برای بازگشت یافت؛ اما نادر، مرد لحظات سخت بود. او ابتدا دستور داد حدود هزار نفر از سپاهانش شبانه‌ودر دسته‌های ۱۰۰نفره کمی عقب‌تر بپردازند و صبح روز بعد با هیاهو به‌لشکر ملحق شوند. این اقدام می‌توانست تا مدتی دشمن را سرگرم کند؛ اما برای ایجاد توهم، ابزار قوی‌تری نیاز بود؛ چراکه عثمانی‌ها به این شیوه و تاکتیک آشنا بودند.

■ تاکتیک گوسفندی!

در یکی از روزهای محاصره، چشم نادرشاه به بره‌ای افتاد که سینه مادرش را در دهان داشت و شیر می‌خورد؛ ناگاه فکری مانند برق از ذهنش عبور کرد. فوراً دستور داد بره‌ها را از گوسفندان سپاه که بیش از چند هزار رأس بودند و در اردگاه نگهداری می‌شدند، جدا کنند. سربازان فوراً این طرح را عملی کردند. جدایی میان بره‌ها و مادرانشان، یک روز طول کشید و سر و صدای آن‌ها به واسطه گرسنگی بلند شد. هم‌زمان نادر دستور داد سپاه آرایش حمله به‌خود بگیرد. دیده‌بانان دشمن وضعیت را گزارش دادند و یگان‌های پیشقراول برای درگیری با ایرانیان مهیا شدند.

درست هنگامی که حریفان در آستانه درگیری قرار گرفته بودند، نادرشاه فرمان داد گوسفندان را به پشت نیروها برانند و بره‌ها را رها کنند تا به مادرانشان بپیوندند. با این دستور، صدها بره با سر و صدای فراوان به دنبال مادرشان می‌گشتند و محشر کربایی به‌پاشد. عثمانی‌ها پادین حجم‌گرد و غبار‌سرو صدای ناشی از جابه‌جایی گسترده گوسفندان، گمان کردند نیروهای تازه‌نفس فراوانی به جمع سپاه نادرشاه اضافه‌شده‌وهمین مسئله سبب شد در یورش اولیه سپاه ایران، عثمانی‌ها تا عمق زیادی عقب‌بنشینند و راهی عبور لشکر نادرشاه باز شود. به این ترتیب، نادر توانست با سرعت عمل بالا از محاصره بگریزد و پیشقراولان عثمانی را از دم تیغ بگذراند. ایرانیان بدون تلفات قابل توجهی حلقه محاصره را شکافتند و با این شیوه، فتحی دیگر رقم خورد؛ اما این بار با تاکتیک گوسفندی!

منابع:

نادرنامه؛ محمدحسین قزوسی؛ دنیای کتاب؛ ۱۳۸۷

زندگی پرماجرایی نادرشاه؛ دکتر محمدحسین میمندی نژاد؛ نشر جویبان؛ ۱۳۶۲
نادرشاه و بازماندگانش؛ گردآورنده؛ دکتر عبدالحسین نوائی؛ بی‌نا؛ ۱۳۶۸

روایت زندگی مرضیه آگاهی، معلم نابینایی که برای رسیدن به کلاس درس با ناآگاهی و تبعیض جنگید

از آن‌هایی هستم که می‌گویم باید بشود

عباسعلی سپاهی یونسی | اواخر دهه ۷۰ زمانی که از زادگاهم یونسی برای تحصیل به مشهد رفت و آمد می‌کردم، یک بار در اتوبوس روستایمان با خواهر و برادری هم‌سفر شدم که هر دو نابینا بودند. مرضیه و حسین آگاهی، همراه مادرشان، حدود ۲۶۰ کیلومتر مسیر یونسی تا مشهد را طی می‌کردند تا در مدرسه دانش آموزان استثنایی درس بخوانند. آن روزها شاید کمتر کسی تصور می‌کرد یکی از آن دو کودک نابینا سال‌ها بعد به عنوان معلم آموزش و پرورش استثنایی به کلاس درس بازگردد؛ معلمی که خودش روزگاری به دلیل ناآگاهی دیگران، از تحصیل محروم مانده بود. کاری که مرضیه و برادرش کردند کار بزرگی است که نباید زحمات خانواده برای آن‌ها به خصوص مادرشان را نادیده گرفت.

تغییر مسیر زندگی

من مرضیه آگاهی، متولد سال ۱۳۶۵ و اهل شهر یونسی در خراسان رضوی هستم. نابینایی مادرزادی موجب شد از همان ابتدا مسیر زندگی‌ام با خیلی از هم‌سن و سال‌هایم متفاوت باشد. سال ۱۳۷۱ که باید به کلاس اول می‌رفتم، هیچ کس به خانواده ما نگفت یک کودک نابینا هم می‌تواند درس بخواند. چون فرزند اول خانواده و نابینا به دنیا آمده بودم، تصور همه این بود که مدرسه رفتن برای من امکان‌پذیر نیست. بعدها فهمیدم همان سال‌ها مدرسه استثنایی بجزستان تأسیس شده بود و حتی معلم آموزش نابینایان داشت، اما نه خانواده ما و نه مسئولان بهزیستی شهرستان که از کودکی در آنجا پرورده داشتیم، از چنین امکانی خبر نداشتند. امروز که به آن سال‌ها فکر می‌کنم، بیشتر از نابینایی، ناآگاهی را عامل محرومیت خودم از تحصیل می‌دانم.

دوران کودکی‌ام در روستا، صحرا و طبیعت گذشت. آن روزها هنوز تفاوت خودم با بچه‌های دیگر را درک نمی‌کردم. زندگی روستایی ساده بود و امکانات چندانی وجود نداشت که نبود نابینایی حس شود. سرگرمی‌های ساده، دنیای کودکی مرا ساخته بود.

تا سال ۱۳۸۰ هنوز مقدار کمی بینایی داشتم. رنگ‌ها را تشخیص می‌دادم و بعضی جزئیات را می‌دیدم. یک روز هنگام بازی، انگشت برادرم که او هم نابینا بود، به چشمم خورد. ابتدا کسی تصور نمی‌کرد

رنج‌هایی که کشیدم

وقتی برادرم در بجزستان به مدرسه رفت، معلمش آقای کدخدایی متوجه علاقه من به درس شد. او یک لوح و قلم بریل به برادرم داد که استعدادش خوب بود و خواست به من درس بدهد. با کمک برادرم الفبای بریل را آموختم و هر روز ساعت‌ها تمرین می‌کردم. پس از مدتی مسئولان آموزش و پرورش پذیرفتند به صورت متفرقه امتحان بدهم. کتاب‌های دوره ابتدایی را در مدت سه ماه خواندم و در آزمون‌ها شرکت کردم. آن قدر باور نمی‌کردند بدون کمک دیگران درس خوانده باشم که هنگام امتحان کنارم می‌ایستادند تا مطمئن شوند کسی جواب‌ها را به من نمی‌گوید. وقتی امتحان‌ها را با موفقیت پشت سر گذاشتم، حسین ابتدایی را تمام کرد و باید برای ادامه تحصیل به مشهد می‌آمد و مادرم من را هم همراه حسین آورد. راه ورود به مدرسه باز شد، اما مشکل تازه‌ای پیش آمد؛ به دلیل سنم اجازه نمی‌دادند در خوابگاه بمانم. دو هفته بعد به خانه برگشتم و پیگیر کارها شدم. رئیس مدرسه استثنایی بجزستان آقای کیم‌زاده پیگیر کارهایم بود تا اینکه خانم حیدریان، کارشناس نابینایان، مسئولیت مرا پذیرفت و گفت اگر این دختر درس بخواند، پاسخگو من هستم. همین حمایت سبب شد بالاخره وارد مدرسه بشوم.

از همان روزهای اول تصمیم گرفتم عقب‌ماندگی سال‌های از دست رفته را جبران کنم. خیلی زود شاگرد ممتاز مدرسه شدم و مسئولان

تغییر مسیر با سختی

پس از تغییر رشته، مطمئن بودم مسیر درستی را انتخاب کرده‌ام. احساس می‌کردم تمام سختی‌هایی که از کودکی تحمل کرده بودم، حالا قرار است به تجربه‌ای تبدیل شود که بتوانم آن را در اختیار دانش آموزانم بگذارم. دوران دانشگاه را با علاقه گذراندم و در کنار درس، استقلال بیشتری هم پیدا کردم. مسیرهای دانشگاه، خوابگاه و شهر را به‌تنهایی یاد گرفتم و سعی کردم ثابت کنم نابینایی مانع زندگی مستقل نیست. هنوز درس دانشگاه تمام نشده بود که صحبت از آزمون استخدامی آموزش و پرورش مطرح شد. با علاقه زیادی درس خواندم و برای آزمون آماده شدم، اما روز امتحان متوجه شدم دوستم که فرم ثبت‌نام مرا تکمیل کرده بود، به جای «آموزگار استثنایی» برایم «مربی پرورشی» انتخاب کرده است. ماه‌ها برای رشته‌های درس خوانده بودم و سر جلسه امتحانی نشستم که اصلاً برای آن آماده نشده بودم. آن سال فرصت استخدام را از دست دادم، اما تصمیم گرفتم دوباره تلاش کنم. سال بعد تمام وقت خودم را صرف درس خواندن کردم. روزهای محرم بود و صدای عزاداری از کوچه می‌آمد، اما من فقط درس می‌خواندم و از خدا می‌خواستم این بار قبول شوم. برای من استخدام فقط پیدا کردن شغل نبود؛ تنها راه رسیدن به استقلال مالی بود. دوست نداشتم سربار خانواده باشم و همیشه آرزو داشتم روی پای خودم بایستم. آن سال در آزمون پذیرفته شدم و حتی رتبه اول را بدست آوردم، اما گفتند ۲۲ روز از سقف سنی تعیین شده بزرگ‌تر

ورود به دانشگاه فردوسی

عمرشان را از دست ندهند. ورود به دانشگاه هم بدون دردسر نبود. سه هفته اول هیچ کس حاضر نمی‌شد با من هم‌اتاق شود. مادرم ناچار شد همان مدت در مشهد کنارم بماند. هر چه به او می‌گفتم من می‌توانم از پس زندگی خوابگاهی بر بیایم، قبول نمی‌کرد برگردد. تا اینکه یکی از دانشجوهای که مادرم را دیده بود، پذیرفت با من هم‌اتاق شود. پس از آن، کم‌کم مسیرهای دانشگاه را یاد گرفتم و همه کارهایم را خودم انجام می‌دادم؛ از رفتن به دانشکده گرفته تا انجام کارهای خوابگاه.

ابتدا در رشته الهیات پذیرفته شده بودم، اما پس از مدتی فهمیدم آن چیزی نیست که دنبالش هستم. وقتی کارنامه سبز آمد، دیدم در رشته آموزش و پرورش کودکان استثنایی هم قبول شده‌ام. برای تغییر رشته نزد مدیر گروه رفتم. او از من پرسید چرا می‌خواهی فلسفه را رها کنی؟ به او گفتم یک سؤال منطقی دارم که نتوانسته‌ام برایش پاسخی پیدا کنم؛ منطقی اینکه چرا یکی باید نابینا باشد، یکی معلول جسمی و دیگری معلول ذهنی چیست؟ گفتم اگر بتوانید این مسئله را برای من حل کنید، در فلسفه می‌مانم. همان جا موافقت کرد که تغییر رشته بدهم. احساس می‌کردم جای واقعی من کنار کودکانی است که شرایطی شبیه خودم دارند، نه در رشته‌ای که علاقه‌ای به آن نداشتم و به این ترتیب وارد دانشکده روان‌شناسی، علوم تربیتی شدم و ۶ ترمه تمام کردم.

نابینا که همه عمرش شنیده بود «تنها ترو»، «تنها نمی‌توانی» و «باید همیشه کسی همراهت باشد» قدم بزرگی بود. پس از مدتی توانستم انتقالی بگیرم و به مشهد برگردم. این انتقال فقط جابه‌جایی محل کار نبود؛ فرصتی بود تا هم به خانواده نزدیک‌تر باشم و هم تحصیلاتم را ادامه بدهم. هر چند هنوز هم اعتقاد دارم بسیاری از دانش آموزان نابینایی شهرستان‌ها به دلیل نبود امکانات، ناچارند برای ادامه تحصیل به مشهد بیایند و این یکی از مشکلات جدی آموزش استثنایی است.

در کنار همه این مسائل، هنوز بزرگ‌ترین مشکل ما نگاه جامعه است. متأسفانه بسیاری از مسئولان و حتی بعضی کارکنان اداره‌ها هنوز نمی‌دانند چگونه باید با یک نابینا

برخورد کنند. گاهی وارد ادارات می‌شوم و بدون اینکه توجه کنند من نمی‌توانم اشاره دستشان را ببینم، فقط می‌گویند «برو آنجا» یا «از آن طرف برو». در حالی که اگر چند کلمه دقیق‌تر توضیح بدهند، کار خیلی راحت‌تر انجام می‌شود. حتی در ادارات‌هایی که بیشتر ارتباط را با افراد دارای معلولیت دارند، گاهی این آگاهی وجود ندارد.

مشکل دیگر، مناسب‌سازی شهر است. سال‌ها برای ایجاد مسیرهای ویژه نابینایان، گویا شدن ایستگاه‌های اتوبوس و دسترس‌پذیر شدن خدمات تلاش شده، اما هنوز تا رسیدن به شرایط مطلوب فاصله زیادی داریم. بارها دیده‌ام سامانه‌های صوتی اتوبوس خاموش هستند یا امکاناتی که با هزینه زیاد ایجاد شده، استفاده نمی‌شود. این امکانات فقط برای نابینایان نیست؛ سالمندان، افراد کم‌سواد و حتی مسافران غریبه هم از آن‌ها استفاده می‌کنند. امروز اگر از من بپرسند بزرگ‌ترین آرزویم چیست، می‌گویم آرزو دارم هیچ کودکی فقط به خاطر ناآگاهی از حق آموزش محروم نشود؛ همان اتفاقی که برای من افتاد. دوست دارم مسئولان پیش از هر تصمیمی، توانایی افراد را ببینند، نه محدودیتشان را. نابینایی مانع زندگی نیست؛ مانع اصلی، نگاه نادرست و فراهم نبودن فرصت‌های برابر است.

همیشه به دانش آموزانم می‌گویم شما مأمور به تلاش هستید، نه مأمور به نتیجه. شاید نتیجه همیشه آن چیزی نباشد که انتظارش را دارید، اما اگر بهترین خودتان باشید، هیچ‌وقت از تلاش‌تان پشیمان نمی‌شوید. خود من بارها با درهای بسته روبرو شدم، اما هر بار راه دیگری پیدا کردم. امروز هم اگر دوباره به سال‌های کودکی برگردم، با همه سختی‌ها باز همان مسیر را انتخاب می‌کنم؛ چون باور دارم انسان را محدودیت‌هایش تعریف نمی‌کند، بلکه شیوه ایستادنش در برابر آن‌هاست که هویت واقعی او را می‌سازد.

یاد گرفتن دست بکشد، دیگر نمی‌تواند انگیزه یادگیری را به دانش آموزان منتقل کند.

در همان دوران تصمیم گرفتم مستقل زندگی کنم. سال‌ها مادرم برای رسیدن من به این نقطه زحمت کشیده بود، اما احساس می‌کردم اگر قرار است دیگران باور کنند یک نابینا می‌تواند مستقل باشد، اول باید خودم این استقلال را در زندگی‌ام تجربه کنم. برای همین خانه‌ای را اجاره و زندگی مستقلم را آغاز کردم. شاید برای خیلی‌ها این تصمیم عادی باشد، اما برای دختری

پس از استخدامی محل خدمتم ابتدا منطقه باخزر تأیید بود، اما در همان زمان بجزستان هم به معلم نابینایی متخصص نیاز داشت. مدت کوتاهی بین دو محل در رفت و آمد بودم تا بالاخره حکم انتقال صادر شد. آن روز را هیچ‌وقت فراموش نمی‌کنم. مدیر مدرسه خبر داد که حکم آمده و می‌توانم به بجزستان بروم. همان روز وسایلم را جمع کردم و راهی شدم. احساس می‌کردم پس از سال‌ها تلاش، بالاخره به جایی رسیده‌ام که باید می‌بودم. وقتی تدریس را شروع کردم، فقط سه دانش آموز نابینا داشتم؛ هر کدام در پایه‌ای متفاوت. خیلی زود متوجه شدم مشکل اصلی آن‌ها نابینایی نیست، بلکه شیوه آموزشی است که تا آن روز تجربه کرده بودند. به آن‌ها گفته بودند چون نابینا هستند، کافی است مطالب را حفظ کنند. هدیه‌های آسمانی، قرآن، شعرهای فارسی و هر چه بود فقط حفظ می‌کردند، بدون اینکه روش درس خواندن را یاد بگیرند. من با این نگاه موافق نبودم.

چهار سال برای تغییر این وضعیت تلاش کردم. روزهایی بود که همراه دانش آموزانم گریه می‌کردم، دوباره از اول آموزش می‌دادم و بارها یک مطلب را تکرار می‌کردم تا یاد بگیرند چگونه مطالعه کنند. بعضی خانواده‌ها تصور می‌کردند چون مثل معلم‌های دیگر مدام ابراز احساسات نمی‌کنم، به فرزندشان محبت ندارم، اما من باور داشتم محبت واقعی این است که کودک را توانمند کنیم، نه اینکه فقط دلسوزی نشان بدهیم. امروز وقتی می‌بینم همان دانش آموزان در دبیرستان و آستانه دانشگاه هستند، احساس می‌کنم تمام آن سختی‌ها ارزشش را داشت.

پس از چند سال تدریس، در مقطع کارشناسی ارشد رشته روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی ادامه تحصیل دادم. درس خواندن هم‌زمان با تدریس آسان نبود، اما همیشه اعتقاد داشته‌ام معلم اگر خودش از

خبر

به نمایندگی از رهبر معظم انقلاب اسلامی صورت گرفت
عبادت تولیت آستان قدس رضوی از حجت‌الاسلام والمسلمین راشد یزدی

آیت‌الله احمد مروی از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی، با حضور در منزل حجت‌الاسلام والمسلمین کاظم راشد یزدی، از این استاد اخلاق، خطیب برجسته و پژوهشگر دینی عبادت و ضمن ابلاغ سلام و دعای حضرت آیت‌الله سیدمجتبی خامنه‌ای، برای وی آرزوی سلامتی و عافیت کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین راشد یزدی نیز ضمن قدردانی از توجه و ابراز محبت رهبر معظم انقلاب اسلامی، تخصص، مدیریت و مکتبی بودن را از امتیازات حضرت آیت‌الله سیدمجتبی خامنه‌ای دانست و برای توفیقات روزافزون ایشان در مسیر خدمت به اسلام، انقلاب و مردم دعا کرد.

این چهره‌مندانگل‌عرصه‌تبلیغ‌امور‌دینی،همچنین‌بامرورخطارتی از سال‌ها‌آشنایی‌وهمراهی‌با‌رهبر‌شهید،به‌بیان‌صفات‌برجسته اخلاقی، علمی و مدیریتی ایشان پرداخت و اخلاص، بندگی خدا، شرح‌صدر، حکمت،‌روحیه‌انقلابی‌و‌مجاهدت‌مستمر‌را‌از مهم‌ترین خصوصیات قائد‌شهید‌برشمرد.

قائم‌مقام تولیت آستان قدس رضوی خبر داد

آماده‌باش خادمان حرم مطهر رضوی برای میزبانی در روزهای تاریخی وداع با رهبر شهید

قائم‌مقام‌تولیت‌آستان‌قدس‌رضوی‌اعلام‌کرد،‌با‌دستور‌مؤکد‌تولیت‌معزز‌آستان‌قدس‌رضوی،‌این‌آستان‌نورانی‌با‌تمرکز‌بر‌حفظ‌آرامش‌و‌کیفیت‌زیارت‌زائران،‌همه‌یای‌برگزاری‌مراسم‌وداع‌با‌پیکر‌مطهر‌رهبر‌شهید‌شده‌است‌و‌تمامی‌بخش‌های‌حرم‌مطهر،‌برای‌این‌میزبانی‌در‌حالت‌آماده‌باش‌هستند.

به‌گزارش‌آستان‌نیوز،‌مصطفی‌فیضی‌در‌جلسه‌توجیهی‌سرکشیک‌های‌حرم‌مطهر‌رضوی‌که‌با‌حضور‌مدیران،‌مسئولان‌و‌جمعی‌از‌سرکشیک‌های‌خدمتی‌برگزار‌شد،‌ضمن‌تسلیت‌ایام‌سوگواری‌اباعبدالله‌الحسین(ع)‌و‌گرامیداشت‌یاد‌و‌خاطره‌رهبر‌شهید‌و‌شهادی‌جنگ‌تحمیلی‌سوم،‌اظهار‌کرد:‌شجره‌طیبه‌جمهوری‌اسلامی‌قدرت‌و‌استحکام‌خود‌را‌از‌خون‌پاک‌شهاد‌دارد.‌وی‌افزود:‌اگر‌در‌یک‌کشور‌دیگر،‌رهبر‌آن‌کشور‌و‌همه‌فرماندهان‌عالی‌رتبه‌اش‌مورد‌حمله‌و‌تهاجم‌قرار‌می‌گرفتند،‌هیچ‌کس‌نمی‌توانست‌بقای‌آن‌کشور‌را‌تصور‌کند؛‌اما‌در‌جمهوری‌اسلامی‌ایران،‌این‌اتفاق‌رخ‌داد‌و‌مردم‌مبعوث‌شده‌بقای‌آن‌را‌حفظ‌کردند،‌با‌این‌حال،‌دشمنان‌نتوانستند‌عظمت‌و‌قدرت‌این‌نظام‌را‌پنهان‌کنند.‌قائم‌مقام‌تولیت‌آستان‌قدس‌رضوی‌با‌اشاره‌به‌اینکه‌مراسم‌بزرگداشت‌و‌وداع‌با‌پیکر‌مطهر‌رهبر‌شهید‌و‌خانواده‌ایشان‌را‌در‌پیش‌خواهیم‌داشت،‌بر‌ضرورت‌آمداگی‌حد‌اکثری‌همه‌بخش‌های‌خدمت‌رسان‌برای‌میزبانی‌شایسته‌از‌زائران‌و‌اجرای‌مطلوب‌برنامه‌های‌پیش‌بینی‌شده‌تأکید‌کرد.

فیضی‌با‌اشاره‌به‌تأکیدات‌تولیت‌معزز‌آستان‌قدس‌رضوی‌مبنی‌بر‌تکریم‌زائران‌و‌حفظ‌کیفیت‌خدمات،‌اظهار‌کرد:‌آنچه‌برای‌مادر‌درجه‌نخست‌اهمیت‌قرار‌دارد،‌فراهم‌سازی‌شرایط‌مناسب‌برای‌زیارت‌و‌حفظ‌آرامش‌و‌آسایش‌زائران‌در‌این‌ایام‌است‌و‌تمامی‌بخش‌های‌آستان‌قدس‌رضوی‌موظف‌اند‌در‌این‌مسیر‌با‌حد‌اکثر‌توان،‌ایفای‌نقش‌کنند.

وی‌با‌بیان‌اینکه‌مبنای‌عمل‌مجموعه‌آستان‌نورانی‌امام‌(رض‌ع‌)‌صرفاً‌تصمیم‌ها‌و‌ابلاغ‌های‌رسمی‌است،‌افزود:‌آنچه‌پس‌از‌جمع‌بندی‌نهایی‌به‌مجموعه‌ابلاغ‌شود،‌مالک‌اقدام‌و‌اجرا‌خواهد‌بود‌و‌همه‌بخش‌ها‌موظف‌اند‌در‌چارچوب‌همین‌تصمیم‌ها‌فعالیت‌کنند.‌قائم‌مقام‌تولیت‌آستان‌قدس‌رضوی‌با‌اشاره‌به‌تمهیدات‌پیش‌بینی‌شده‌برای‌مدیریت‌مطلوب‌خدمات‌و‌حضور‌گسترده‌زائران،‌گفت:‌تمامی‌بخش‌های‌اجرایی،‌خدماتی،‌انتظامی‌و‌پشتیبانی‌حرم‌مطهر‌رضوی‌با‌آمادگی‌کامل‌در‌حال‌انجام‌مأموریت‌های‌خود‌هستند‌و‌هماهنگی‌های‌لازم‌برای‌ارائه‌خدمات‌مطلوب‌به‌زائران‌انجام‌شده‌است.

وی‌همچنین‌از‌بررسی‌و‌پیش‌بینی‌سناریوهای‌مختلف‌برای‌مدیریت‌شرایط‌و‌تسهیل‌خدمت‌رسانی‌خبر‌داد‌و‌اظهار‌کرد:‌همه‌اقدام‌ها‌و‌برنامه‌ریزی‌ها‌با‌هدف‌حفظ‌آرامش‌زائران،‌تسهیل‌تشرّف‌و‌ارائه‌خدمات‌در‌شان‌بارگانه‌منور‌رضوی‌انجام‌شده‌است.

قائم‌مقام‌تولیت‌آستان‌قدس‌رضوی‌در‌ادامه‌از‌تلاش‌های‌مدیران‌خامنان‌نیروهای‌خدمت‌رسان‌و‌کارکنان‌آستان‌قدس‌رضوی‌قدردانی‌کرد‌و‌گفت:‌روحیه‌خدمت،‌همدلی‌و‌مسئولیت‌پذیری‌خادمان‌بارگانه‌ملکوتی‌حضرت‌امام‌(رض‌ع‌)،‌سرمایه‌ای‌ارزشمند‌برای‌اجرای‌موفق‌مأموریت‌های‌پیش‌رو‌و‌میزبانی‌شایسته‌از‌زائران‌است.‌فیضی‌در‌پایان‌تأکید‌کرد:‌آستان‌قدس‌رضوی‌با‌بهره‌گیری‌از‌تمامی‌ظرفیت‌های‌انسانی‌و‌اجرایی‌خود،‌خدمت‌به‌زائران،‌تکریم‌مجاوران‌و‌حفظ‌شان‌و‌جایگاه‌معنوی‌حرم‌مطهر‌رضوی‌را‌محور‌اصلی‌اقدام‌ها‌و‌برنامه‌ریزی‌های‌خود‌قرار‌داده‌و‌در‌این‌مسیر‌از‌هیچ‌تلاشی‌فر‌و‌گذار‌نخواهد‌کرد.

اوقات شرعی به افق تهران					
انان شهر	انان مغرب	انان صبح فردا	انان شهر	انان مغرب	انان صبح فردا
۱۲:۰۸	۱۹:۴۵	۳:۰۷	۱۱:۳۶	۱۹:۱۴	۲:۳۱
غروب خورشید	نیمه شب شرعی	طلوع فردا	غروب خورشید	نیمه شب شرعی	طلوع فردا
۱۹:۲۴	۲۳:۱۶	۴:۵۳	۱۸:۵۳	۲۲:۴۲	۴:۱۸
پنجشنبه ۱۱ تیر ۱۴۰۵ ۱۷ محرم ۱۴۴۸ ۲ جولای ۲۰۲۶ سال سی و نهم شماره ۱۰۹۶۵					

«**کتاب‌شناسی آثار رهبر شهید**» به‌همت سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی منتشر و رونمایی شد

آقای شهید را در سطور کتاب‌ها بخوانیم

کتاب خوانی می‌توان به کسب تجربه‌های بارزش از دیگران، کاهش استرس و تقویت حافظه اشاره کرد. از طرف دیگر، کتاب‌شناسی را دانشی می‌دانند که پیشینه‌ای به قدمت چند قرن داشته و در طول تاریخ و پیشرفت دانش بشری تکامل یافته است.

اهمیت و نقش کتاب‌شناسی در هموار کردن راه پژوهشگران و محققان برای بررسی و تدوین موضوعات بر هیچ کس پوشیده نیست. کتاب‌شناسی در حقیقت برداشتن و پشت سر گذاشتن دشوارترین مرحله پژوهش، یعنی آگاهی از کتاب‌ها و مقالات در زمینه موضوعی واحد است. اما بهانه برداختن به این موضوع، چاپ کتابی با عنوان «کتاب‌شناسی آثار رهبر شهید»، مربوط به کتابخوان بزرگ جمهوری اسلامی ایران، آیت‌الله العظمی امام شهید سیدعلی حسینی خامنه‌ای(ره)، از سوی سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی است که چاپ نخست آن در ۴۱صفحه در قطع وزیری و به شمارگان ۲۰۰ نسخه در سال جاری توسط این سازمان منتشر شده است. در این گزارش به اختصار به معرفی برخی از آثار چاپی موجود در سازمان کتابخانه‌های آستان قدس با موضوع رهبر شهید(ره) با هدف دسترسی سریع به منابع اطلاعاتی با این موضوع می‌پردازیم.

■ ایجاد یک مجموعه منسجم با موضوع «رهبر شهید»
رئیس سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، کتاب‌شناسی را به عنوان نقشه راه برای ورود به دنیای دانش و ابزار حیاتی در دسترسی به منابع علمی و پژوهشی معرفی می‌کند. مطابق سخنان حجت‌الاسلام والمسلمین سیدجلال

صاحب امتیاز: مؤسسه فرهنگی قدس <p>وابسته به آستان قدس رضوی</p> مدیرعامل و مدیر مسئول: علی یعقوبی سردبیر: سید محسن اسدی	عنوان پستی: <p>دفتر تهران: بولوار کشاورز، بین کارگر و چلچراغ، شماره ۳۴</p> تلفن: <p>۶۶۱۳۳۷۵۵ (۰۲۱)</p> نمابر: <p>(داخلی)۲۲۴-۶۶۴۳۰۱۲۲ (۰۲۱)</p> پيامک: <p>۳۰۰۰۴۵۶۷</p> ارتباطات مردمی: <p>۳۷۶۱۰۰۸۶ (۰۵۱)</p> امور مشترکین: <p>۳۷۶۱۸-۴۴-۵ (۰۵۱)</p>
آدرس دفتر مرکزی شهید: بولوار سجاد، نبش سجاد ۱۴-۱۱-۳۷۶۸۵ (۰۵۱) <p>تلفن:</p>	۵۷۷- ۹۱۷۴۵ <p>روابط عمومی: <p>۳۷۶۱۰۰۸۷-۳۷۶۸۴۰۰۴ (۰۵۱)</p> نمابر سردبیر: <p>۳۷۶۸۴۰۰۵-۳۷۶۸۴۰۰۵ (۰۵۱)</p> فاکس: <p>۳۷۶۱۰۰۸۵-۳۷۶۱۰۰۸۵ (۰۵۱)</p> مسابقات چاپی: <p>۳۷۶۱۶۵۶۶-۳۷۶۱۰۰۸۵ (۰۵۱)</p> چاپ مشهد: <p>مجمع چاپ و نشر قدس</p> چاپ هنرمان تهران: <p>چاپخانه حاجم</p></p>

صاحب امتیاز: مؤسسه فرهنگی قدس <p>وابسته به آستان قدس رضوی</p> مدیرعامل و مدیر مسئول: علی یعقوبی سردبیر: سید محسن اسدی	عنوان پستی: <p>دفتر تهران: بولوار کشاورز، بین کارگر و چلچراغ، شماره ۳۴</p> تلفن: <p>۶۶۱۳۳۷۵۵ (۰۲۱)</p> نمابر: <p>(داخلی)۲۲۴-۶۶۴۳۰۱۲۲ (۰۲۱)</p> پيامک: <p>۳۰۰۰۴۵۶۷</p> ارتباطات مردمی: <p>۳۷۶۱۰۰۸۶ (۰۵۱)</p> امور مشترکین: <p>۳۷۶۱۸-۴۴-۵ (۰۵۱)</p>
آدرس دفتر مرکزی شهید: بولوار سجاد، نبش سجاد ۱۴-۱۱-۳۷۶۸۵ (۰۵۱) <p>تلفن:</p>	۵۷۷- ۹۱۷۴۵ <p>روابط عمومی: <p>۳۷۶۱۰۰۸۷-۳۷۶۸۴۰۰۴ (۰۵۱)</p> نمابر سردبیر: <p>۳۷۶۸۴۰۰۵-۳۷۶۸۴۰۰۵ (۰۵۱)</p> فاکس: <p>۳۷۶۱۰۰۸۵-۳۷۶۱۰۰۸۵ (۰۵۱)</p> مسابقات چاپی: <p>۳۷۶۱۶۵۶۶-۳۷۶۱۰۰۸۵ (۰۵۱)</p> چاپ مشهد: <p>مجمع چاپ و نشر قدس</p> چاپ هنرمان تهران: <p>چاپخانه حاجم</p></p>

قدس موجود است، اما احتمال وجود عنوان‌های اهدایی در سایر کتابخانه‌های این سازمان نیز وجود دارد که این فهرست به تکمیل هر چه بهتر مجموعه، کمک شایانی خواهد کرد.

وی خاطرنشان می‌کند: با وجود تلاش‌های فراوان برای تکمیل این مجموعه، ممکن است برخی از آثار در حال حاضر در فهرست یا در نرم‌افزار موجود نباشد. در همین راستا، پیگیری‌های لازم برای تهیه و افزودن این آثار با همکاری دفتر حفظ و نشر آثار آیت‌الله العظمی امام شهید سیدعلی حسینی خامنه‌ای(ره) در دستور کار قرار دارد تا جامعیت این مجموعه افزایش یابد.

رئیس سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی ضمن تشکر و سپاس از رهنمودهای تولیت آستان قدس رضوی، رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس، کتابداران و همکاران خود در کتابخانه مرکزی آستان قدس و تمام کسانی که در چاپ و انتشار این کتاب‌شناسی همکاری و مساعدت کردند، اظهار امیدواری می‌کند:

با توجه به تأیید منابع اطلاعاتی گوناگون، در آینده‌ای نزدیک، این اثر به مرجعی مناسب و جامع برای تحقیق و پژوهش علاقه‌مندان به شناخت اندیشه و شخصیت‌شناسی رهبر شهید(ره) تبدیل شود.

■ نیم‌نگاهی به برخی آثار و عناوین معرفی شده در این کتاب‌شناسی

در این کتاب‌شناسی، برخی از آثار چاپی موجود در سازمان کتابخانه‌های آستان قدس با موضوع رهبر شهید(ره) با هدف دسترسی سریع به منابع اطلاعاتی و با تنظیم الفبایی برای اطلاع مخاطبان به ویژه محققان و پژوهشگران نام برده شده است که به اختصار به برخی از این عناوین در ادامه اشاره می‌کنیم:
* «آخوند باید روحانی باشد». توصیه‌های رهبر شهید انقلاب به طلاب و علمای حوزه‌های علمیه.

* «آسیب‌شناسی جریانات سیاسی از دیدگاه مقام معظم رهبری».

* «آمریکا از دیدگاه مقام معظم رهبری» و «اصلاحات در کلام رهبری».

* «بهار در بهار». بیانات نوروزی و سخنرانی رهبر شهید انقلاب در حرم مطهر امام (رض‌ع‌).

* «بیانات رهبر انقلاب در دیدار هنرمندان و سینماگران کشور». دوم بهمن ۱۳۷۳.

* «پرچمداران عزت»، «پیشوای صادق» و «فریاد جمهوری‌ت».

* «گلبرگ امین»، «گوهری که می‌ماند» و «گفتم اعتماد نکنید».

* «ما مفتخریم به این دشمنی»، «محضر رئوف» و «مردم گلهمندند».

* «مشروعیت واحکام آتش‌بس در فقه اسلامی».

* «ورزش یک وظیفه عمومی».

رواق هنر

نمایشگاهی از آثار عاشورایی استاد علی‌اکبر رضوانی در نگارخانه رضوان

وقتی سوگ عاشورا در حرکت قلم جاری می‌شود

مختلف هنرمندان در خلق این مجموعه است.

■ خوشنویسی؛ هنری برای انتقال پیام‌های دینی

استاد رضوانی درباره این نمایشگاه با اشاره به اینکه حدود ۵۰ اثر خوشنویسی و ۱۲ ترکیب‌بند با موضوع عاشورا در معرض دید مخاطبان قرار گرفته بود، گفت: تلاش شده مهم‌ترین مفاهیم و مضامین عاشورایی در این آثار بازتاب پیدا کند. او معتقد است: گستره موضوعات دینی و مذهبی آن قدر وسیع است که می‌تواند سال‌ها الهام‌بخش هنرمندان باشد و هنر خوشنویسی نیز به دلیل ظرفیت‌های بصری و معنوی خود، امکان انتقال این پیام‌ها را به بهترین شکل فراهم می‌کند. به گفته این هنرمند پیشکسوت، مخاطب هنگام مواجهه با یک اثر خوشنویسی تنها با واژه‌ها روبه‌رو نمی‌شود، بلکه احساس، معنا و مفاهیم نهفته در متن را نیز در یافت می‌کند؛ ویژگی‌ای که خوشنویسی را به یکی از اثرگذارترین هنرهای آیینی ایران تبدیل کرده است.

رضوانی همچنین با اشاره به تجربه برگزاری نمایشگاه‌های متعدد آثار هنرجویانش در نگارخانه رضوان، استقبال مردم از نمایشگاه‌های خوشنویسی را همواره مطلوب توصیف کرد و دلیل آن را نگاه معنوی جامعه به این هنر دانست؛ هنری که در ذهن بسیاری از مخاطبان با مفاهیم دینی، قرآن، ادعیه و فرهنگ عاشورا پیوند خورده است.

نمایشگاه «گلاب اشک» نیز در همین مسیر حرکت می‌کرد؛ تلاشی برای آنکه هنر خوشنویسی تنها در قاب زیبایی‌شناسی باقی نماند و به بستری برای بازخوانی یکی از عمیق‌ترین مفاهیم فرهنگ شیعی تبدیل شود. شاید مهم‌ترین دستاورد این نمایشگاه همین باشد که نشان داد در روزگار تصویر و رسانه، هنوز حرکت آرام قلم بر صفحه کاغذ می‌تواند مخاطب را به سکوت، تأمل و اندیشیدن دعوت کند؛ همان سکوتی که گاه رساتر از هر روایت دیگری، پیام جاودانه عاشورا را بازگو می‌کند. نمایشگاه «گلاب اشک» امروز ۱۱ تیرماه آخرین روز برگزاری خود را سپری می‌کند و علاقه‌مندان می‌توانند از ساعت ۸ تا ۱۳ و ۱۶ تا ۲۰ با حضور در نگارخانه رضوان از این مجموعه آثار بازدید کنند.

عاشورا دعوت می‌کند. آنچه در این نمایشگاه بیش از هر چیز جلب توجه می‌کرد، تلاش برای ایجاد پیوند میان سنت دیرینه خوشنویسی ایرانی و خوانشی معاصر از آن بود. ترکیب‌بندی آثار، استفاده از فضای سفید، وزن بصری، رنگ و تذهیب، همگی در خدمت انتقال مفاهیم قرار گرفته بودند؛ به گونه‌ای که عناصر بصری نقشی معنایی و تأثیرگذار بر عهده داشتند.

■ از ترکیب‌بند محتشم تا بیان تصویری سوگ

انتخاب ترکیب‌بند مشهور محتشم کاشانی برای این مجموعه، انتخابی آگاهانه و متناسب با فضای نمایشگاه‌بود. این اثر که قرن‌هاست درحافظه‌جمعی ایرانیان جایگاه ویژه‌ای دارد، یکی از ماندگارترین مراثی عاشورایی ادبیات فارسی به‌شمار می‌رود و نسل‌های مختلف با ابیات آن سوگواری کرده‌اند.

در نمایشگاه «گلاب اشک» این اشعار دیده می‌شدند. هر قطعه خوشنویسی، تصویری از یک فراز این منظومه بود؛ تصویری که با کشیدگی حروف، گردش قلم و همنشینی رنگ و تذهیب، احساس انده، احترام و شکوه واقعه عاشورا را بازآفرینی می‌کرد. این آثار نشان می‌دادند خوشنویسی ایرانی هنوز ظرفیت آن را دارد که با

کتاب شما را با دنیای گسترده واژگان آشنا می‌کند و روابط اجتماعی شما را با اطرافیان‌تان بهبود می‌بخشد. از دیگر موارد مربوط به اهمیت کتاب و